

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog
preduzeća GRAS u 2022. godini**

**Po ovlaštenju Direktora
Pomoćnik direktora za infrastrukturu**

Aida Beširević, Mr.dipl.ing.građ

Sarajevo, juni/lipanj 2023. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo , dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Nihada Smajić, ek.t.

Edin Trgo, ee.

S A D R Ž A J

Uvod.....	3
1. Finansijski rezultati poslovanja.....	4
1.1. Ukupni prihodi.....	6
1.2. Ukupni rashodi.....	9
1.3 Gubitak.....	13
2. Sredstva budžeta	15
3. Investicije.....	16
4. Elementi bilansa stanja	17
5. Zaposlenost i plaće.....	22
6. Izvedeni pokazatelji poslovanja	26
Rezime	29

Uvod

Prema Programu rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2022. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju KJKP GRAS, d.o.o. (u daljem tekstu).

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna, kontinuirano prati poslovanje Preduzeća i preduzima određene mjere.

Materijal je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea sadrži: finansijske rezultate poslovanja, cijene prevoznih usluga, sredstva budžeta, investicije, elemente bilansa stanja, zaposlenost i plaće i izvedene pokazatelje.

Materijal sadrži i Aneks o pokazateljima poslovanja i izvedenim pokazateljima za KJKP GRAS i za sva javna komunalna preduzeća Kantona Sarajevo.

U Izvještaju je posebno akcentiran ostvareni finansijski rezultat-gubitak (problemi, uzroci i struktura).

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja KJKP GRAS pokazatelji su komparirani sa pokazateljima ostvarenim na kraju 2022. godine. Pored podataka za KJKP GRAS dati su podaci i za ostala kantonalna javna komunalna preduzeća (Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace) i javna komunalna preduzeća (Vodostan, Komunalac i Trnovo) u cilju cjelovitog sagledavanja njihovog poslovanja.

U pripremi Informacije korišteni su materijali KJKP GRAS-a:

- Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2022. godini (nije dostavljen)
- Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2022. godine
- Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2022. godine
- Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu)
- Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu (Obrazac INV – 01)
- Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2021. godinu
- Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
- Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme praznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
- Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
- Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja.

1. Finansijski rezultati poslovanja

U 2022. godini ekonomsko-financijska pozicija KJKP GRAS-a složena je kao i u prethodnoj godini. Naime, nastavljen je trend poslovanja u teškim uslovima i dodatnim ograničavajućim faktorima prije svega sa stanovišta finansijske nelikvidnosti (izvršenja dospjelih obaveza iz ranijeg perioda), nedovoljnog ulaganja u održavanje kapaciteta i obnovu voznog parka, što je uslovalo pad kvaliteta usluga, uspostavljanja adekvatnog tarifnog sistema, smanjenja faktora radne snage itd. Javni prevoz nije riješen sistemski, te je već duži niz godina ugrožena funkcija Preduzeća. Osnovni problem je nedovoljan nivo ostvarenih prihoda za pokriće troškova tekućeg poslovanja.

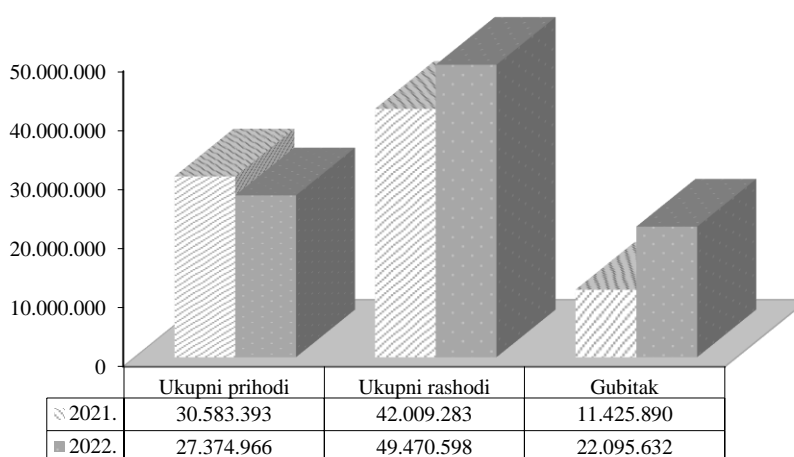
U toku 2022. godine pređeno je 5,496 miliona km što je za 15% manje nego u 2021. godini. Vozni park broji 281 voznu jedinicu što je povećano za 9 vozni jedinica u odnosu na 2021. godinu, obzirom da je u inventarskom broju uključeno 15 trolejbusa BKM 43300D, koji su uključeni u saobraćaj. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 24 godine i 2 mjeseca. Prosječna starost trolejbuskih vozila u vlasništvu GRAS-a, nisu uključena nova trolejbuska vozila koja su registrovana na Ministarstvo saobraćaja KS. Prosječna starost vozila KJKP GRAS je iznad prosječne starosti vozila u zemljama okruženja, što znatno povećava troškove održavanja i troškove energenata te smanjuje pouzdanost vozila.

U 2022. godini KJKP GRAS ostvario je **ukupne prihode** u iznosu **27.374.966** KM, što je za 10,5% manje od ostvarenih ukupnih prihoda u 2021. godini.

Ukupni rashodi u 2022. godini iznose **49.470.598** KM te su povećani za 17,8%, u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

U 2022. godini ostvaren je **gubitak** u iznosu od **22.095.632** KM i veći je za oko 2 puta u odnosu na ostvareni u 2021. godini.

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS

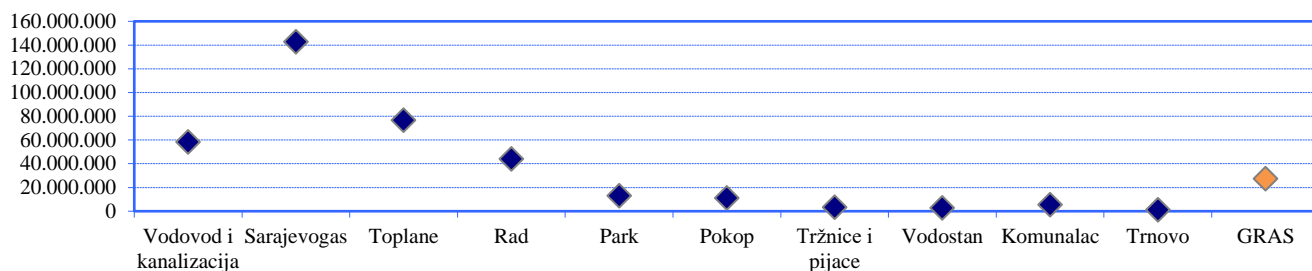

Podaci o prihodu, rashodu, gubitku i dobiti za sva javna komunalna preduzeća data su narednoj tabeli.

Tabela 1.Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM

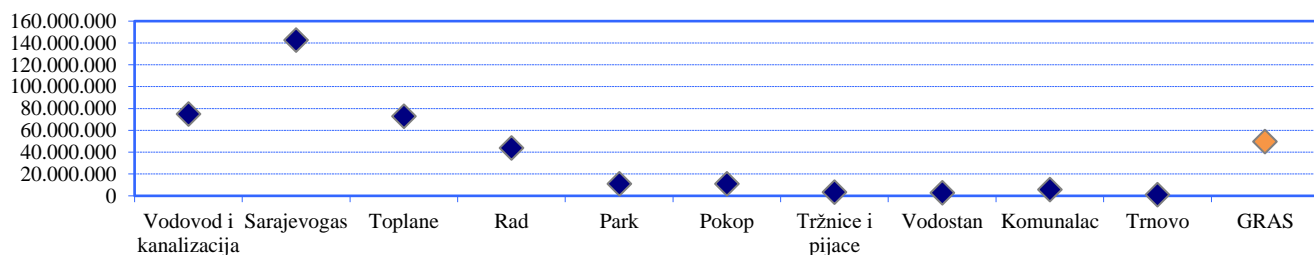
R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2022 2021	Ukupni rashodi	Indeks 2022 2021	Dobit u poslovanju	Indeks 2022 2021	Neto dobit	Indeks 2022 2021	Gubitak	Indeks 2022 2021
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	58.419.864	109,2	74.872.570	112,1					16.452.706	123,8
		2021.	53.496.522		66.786.459						13.289.937	
2.	Sarajevogas	2022.	142.763.314	139,0	142.685.506	140,5	77.808	6,4	77.808	6,4		
		2021.	102.741.841		101.526.611		1.215.230		1.215.230			
3.	Toplane	2022.	76.894.550	122,4	72.805.052	125,9	4.089.498	82,1	3.451.381	80,5		
		2021.	62.830.117		57.847.817		4.982.300		4.286.859			
4.	Rad	2022.	44.167.562	105,9	43.916.251	105,6	251.311	256,8	18.473	29,6		
		2021.	41.687.743		41.589.880		97.863		62.369			
5.	Park	2022.	13.084.774	144,1	10.966.175	122,1	2.118.599	2172,1	2.102.403	2155,5		
		2021.	9.080.373		8.982.838		97.535		97.535			
6.	Pokop	2022.	11.325.589	94,5	10.902.416	98,3	423.173	47,3	390.870	48,1		
		2021.	11.985.568		11.091.156		894.412		812.956			
7.	Tržnice i pijace	2022.	3.443.746	97,9	3.353.644	99,2	90.102	65,5	6.587	4,8		
		2021.	3.518.971		3.381.512		137.459		136.717			
8.	Vodostan	2022.	2.890.088	123,0	2.818.723	125,6	71.365	67,4	63.588	66,8		
		2021.	2.349.695		2.243.848		105.847		95.181			
9.	Komunalac	2022.	5.561.661	112,5	5.642.160	115,2					80.499	
		2021.	4.941.816		4.898.784		43.032		38.469			
10.	Trnovo	2022.	1.203.581	132,0	1.029.460	134,9	174.121	117,5	153.930	116,2		
		2021.	911.522		763.365		148.157		132.423			
Ukupno		2022.	359.754.729	122,6	368.991.957	123,4	7.295.977	94,5	6.265.040	91,1	16.533.205	124,4
		2021.	293.544.168		299.112.270		7.721.835		6.877.739		13.289.937	
11.	GRAS	2022.	27.374.966	89,5	49.470.598	117,8					22.095.632	193,4
		2021.	30.583.393		42.009.283						11.425.890	

Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)

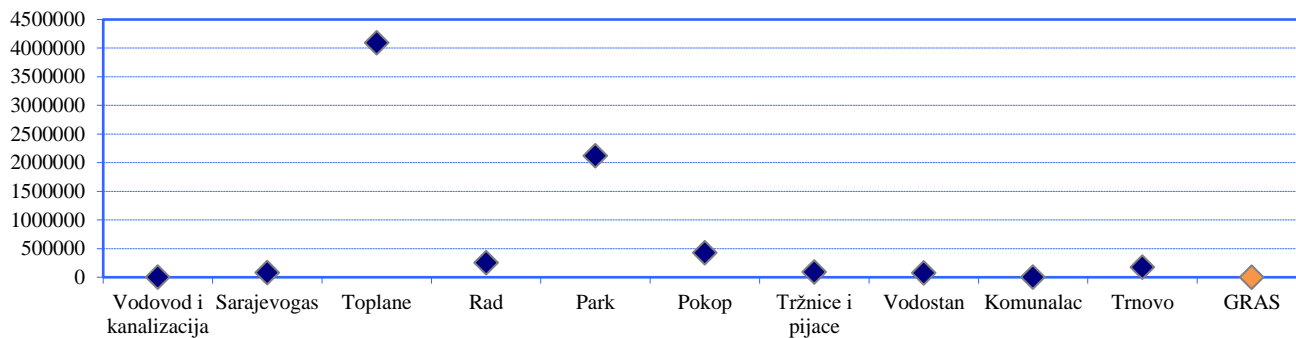

Prema visini ostvarenog ukupnog prihoda u 2022. godini KJKP GRAS ima rang 5 iza KJKP Sarajevogasa, KJKP Toplana, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad.

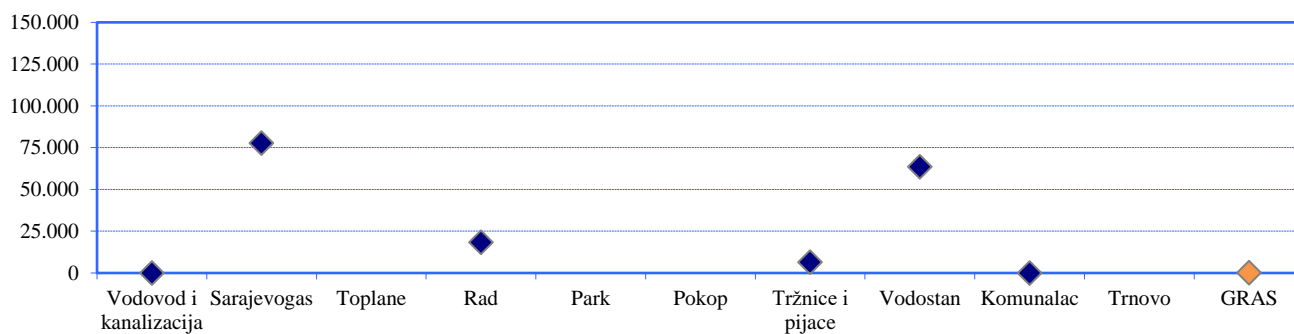
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)

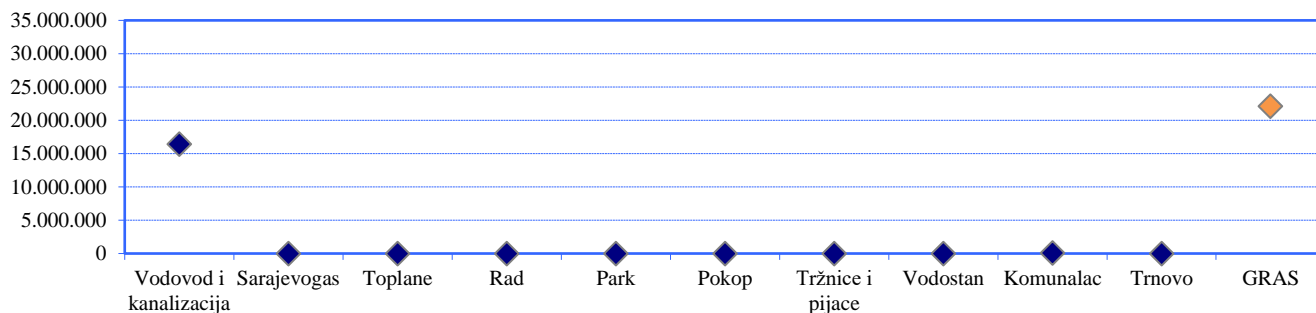
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)

Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)

Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2022. (u KM)

Ukupni rashodi pozicioniraju Preduzeće na rang 4 iza KJKP Sarajevogas, Vodovod i kanalizacija i Toplane. Prema visini gubitka preduzeće je na rang 2, dok najveće gubitke ostvaruje KJKP Vodovod i kanalizacija.

1.1. Ukupni prihodi

U 2022. godini ostvareni ukupni prihodi preduzeća su 27.374.966 i manji su za 10,5% u odnosu na 2021. godinu. Prihod od osnovne aktivnosti je manji za 12,1% u odnosu na ostvareni u 2021. godini. U strukturi formiranja ukupnog prihoda preduzeća u 2022. godini prihodi od osnovne aktivnosti učestvuju sa 85,0%.

Pored prihoda osnovne djelatnosti (prevoz putnika) ostvareni su i prihodi od usluga trećim licima od 504.383 KM, koji su u odnosu na 2021. godinu smanjeni za 11,6%. Ukupni prihodi od prevoza putnika sa subvencijama iznose 22.764.317 KM i veći su za 2,9% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, prihod od pojedinačnih karata je ostvaren u iznosu od 4.859.702 KM i manji je za 0,3%, prihodi od mjesečnih i višemjesečnih karata koje plaćaju putnici bez subvencije ostvareni su u iznosu od 4.120.022 KM i veći je za 9,1%. Prihodi od subvencija iznose 13.784.593 KM i povećani su za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, učešće prihoda od pojedinačnih karata je 21,3%, prihodi od mjesečnih karata čine 16,3%, prihodi od višemjesečnih i godišnjih karata učestvuju sa 1,8%, a prihodi od subvencija čine 60,6%, što dovoljno govori o veoma nepovoljnom odnosu posebno kada se radi o mjesečnim prevoznim kartama.

Prihodi od finansiranja su smanjeni za 21,7% u odnosu na 2021. godinu, a u ukupnom prihodu preduzeća učestvuju sa 0,1%. Ostali prihodi su povećani za 0,3% u odnosu na 2021. godinu, a u ukupnom prihodu preduzeća učestvuju sa 14,9%.

KJKP Sarajevogas, KJKP Toplane, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad ostvaruju veći prihod od KJKP GRAS-a.

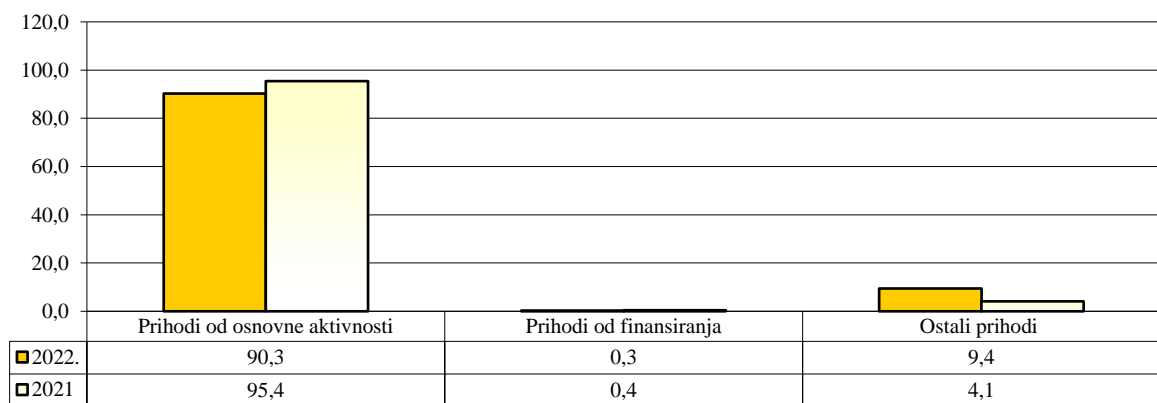
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks 2022/2021	Prihodi od finansiranja	Indeks 2022/2021	Ostali prihodi	Indeks 2022/2021	Ukupni prihodi	Indeks 2022/2021
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	52.816.608	108,7	469.406	59,6	5.133.850	124,5	58.419.864	109,2
		2021.	48.585.182		788.191		4.123.149		53.496.522	
2.	Sarajevogas	2022.	141.693.992	138,3	11.825	100,3	1.057.497	354,1	142.763.314	139,0
		2021.	102.431.383		11.789		298.669		102.741.841	
3.	Toplane	2022.	67.334.343	117,6	186.516	349,4	9.373.691	170,0	76.894.550	122,4
		2021.	57.263.580		53.383		5.513.154		62.830.117	
4.	Rad	2022.	31.630.522	80,2	363.190	87,3	12.173.850	659,3	44.167.562	105,9
		2021.	39.425.533		415.788		1.846.422		41.687.743	
5.	Park	2022.	9.980.639	111,0	2.221	34,5	3.101.914	3.704,1	13.084.774	144,1
		2021.	8.990.196		6.435		83.742		9.080.373	
6.	Pokop	2022.	8.865.434	74,1	23	27,1	2.460.132	9.594,2	11.325.589	94,5
		2021.	11.959.841		85		25.642		11.985.568	
7.	Tržnice i pijace	2022.	3.436.026	101,0	1.133	53,6	6.587	5,7	3.443.746	97,9
		2021.	3.400.950		2.112		115.909		3.518.971	
8.	Vodostan	2022.	2.860.167	122,1		#DIV/0!	29.921	435,1	2.890.088	123,0
		2021.	2.342.818				6.877		2.349.695	
9.	Komunalac	2022.	5.506.634	113,7	513	41,1	54.514	57,0	5.561.661	112,5
		2021.	4.845.001		1.247		95.568		4.941.816	
10.	Trnovo	2022.	608.199	67,5	15	214,3	595.367	5.943,0	1.203.581	132,0
		2021.	901.497		7		10.018		911.522	
	Ukupno	2022.	324.732.564	115,9	1.034.842	80,9	33.987.323	280,4	359.754.729	122,6
		2021.	280.145.981		1.279.037		12.119.150		293.544.168	
11.	GRAS	2022.	23.268.700	87,9	40.142	78,3	4.066.124	100,3	27.374.966	89,5
		2021.	26.476.543		51.264		4.055.586		30.583.393	

Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %

R.Br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	90,4	0,8	8,8	100,0
		2021.	90,8	1,5	7,7	100,0
2.	Sarajevogas	2022.	99,3	0,0	0,7	100,0
		2021.	99,7	0,0	0,3	100,0
3.	Toplane	2022.	87,6	0,2	12,2	100,0
		2021.	91,1	0,1	8,8	100,0
4.	Rad	2022.	71,6	0,8	27,6	100,0
		2021.	94,6	1,0	4,4	100,0
5.	Park	2022.	76,3	0,0	23,7	100,0
		2021.	99,0	0,1	0,9	100,0
6.	Pokop	2022.	78,3	0,0	21,7	100,0
		2021.	99,8	0,0	0,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	2022.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2021.	96,6	0,1	3,3	100,0
8.	Vodostan	2022.	99,0	0,0	1,0	100,0
		2021.	99,7	0,0	0,3	100,0
9.	Komunalac	2022.	99,0	0,0	1,0	100,0
		2021.	98,0	0,0	1,9	100,0
10.	Trnovo	2022.	50,5	0,0	49,5	100,0
		2021.	98,9	0,0	1,1	100,0
	Ukupno	2021.	90,3	0,3	9,4	100,0
		2020.	95,4	0,4	4,1	100,0
11.	GRAS	2022.	85,0	0,1	14,9	100,0
		2021.	86,6	0,2	13,3	100,0

Graf 7. Ukupni prihodi JKP – struktura u %

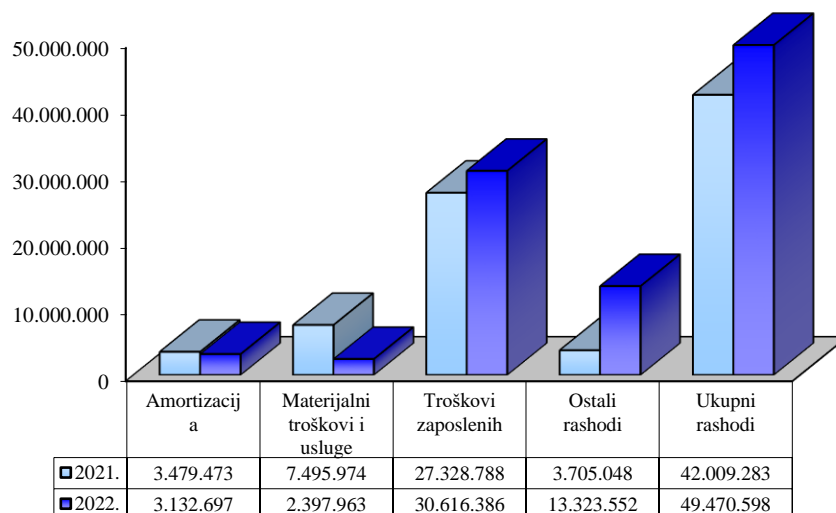

1.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi preduzeća u 2022. godini iznosili su 49.470.598 KM i u odnosu na 2021. godinu povećani su za 17,8%.

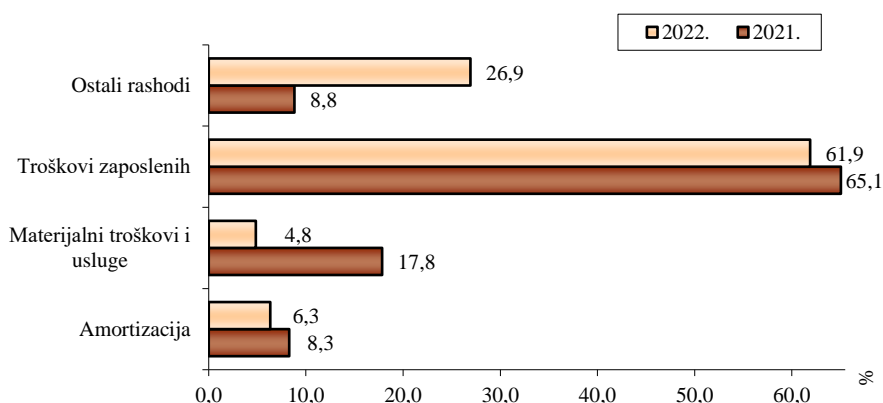
Struktura formiranja ukupnih rashoda (nominalno) preduzeća data je na Grafu 8.

Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM

U 2022. godini u strukturi formiranja ukupnih rashoda materijalni troškovi i usluge sa troškovima amortizacije učestvuju sa 11,1%, troškovi zaposlenih učestvuju sa 61,9% i svi ostali troškovi i rashodi sa 26,9%. (Graf 9.)

Graf 9. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %

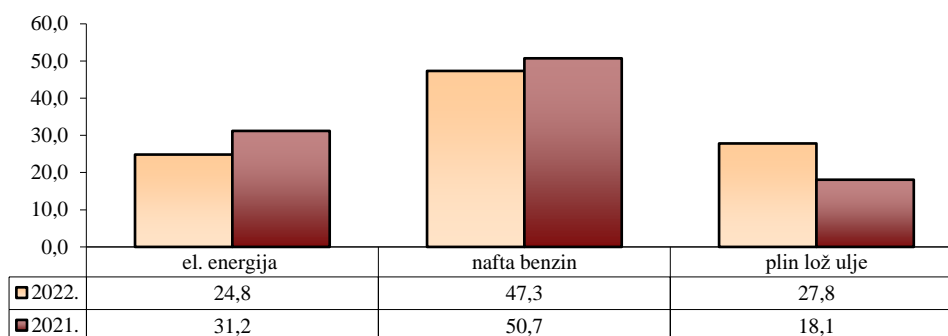
Troškovi sirovina, materijala, i rezervnih dijelova iznose 1.084.632.KM i veći su za 22,8% u odnosu na 2021. godinu.

Ukupni troškovi energije u 2022. godini iznose 6.092.789 KM i veći su za 23,7% u odnosu na 2021. godinu. Troškovi električne energije iznose 1.513.447 KM i smanjeni su za 1,5%, troškovi

goriva, ulja i maziva iznose 2.883.840 KM i veći su za 15,4%, kao i troškovi plina koji su veći za skoro 2 puta u odnosu na 2021. godinu, a iznose 1.695.502.

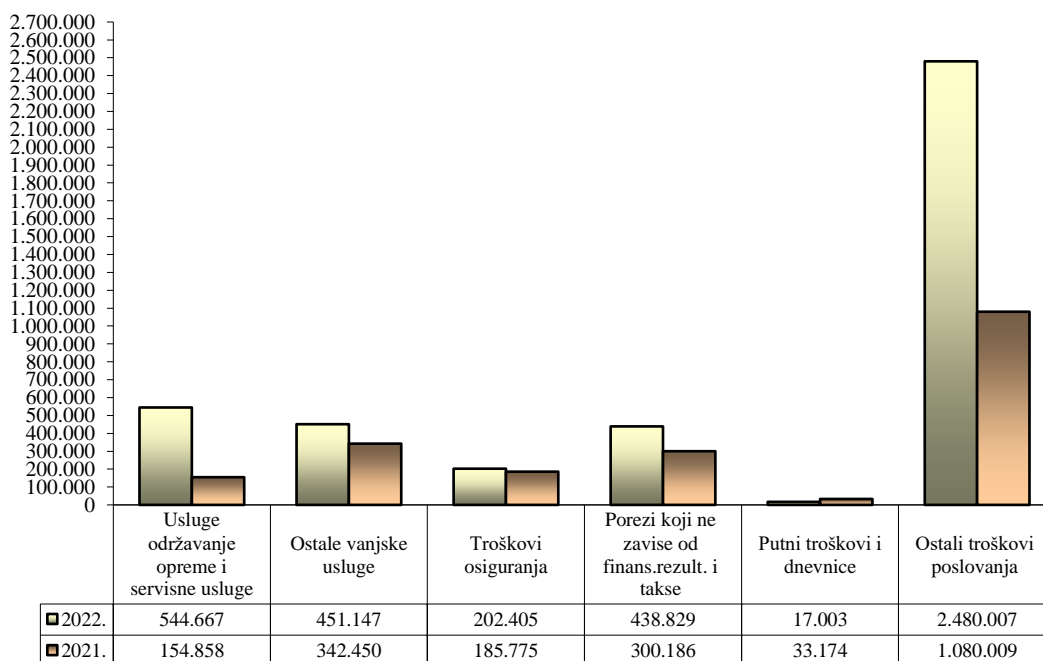
Učešće pojedinih troškova energije i vode dato je na Grafu 9.

Graf 10. Struktura troškova energije u %

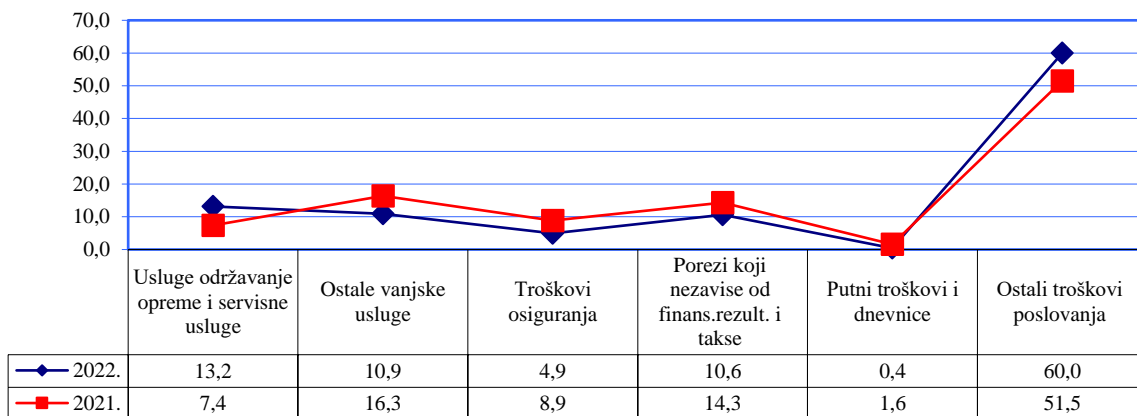

Svi ostali troškovi sa proizvodnim uslugama i neproizvodnim uslugama, porezi i drugo iznose 4.134.058 KM, povećani su za oko 2 puta u odnosu na 2021. godinu. Troškovi ovih usluga dati su na Grafu 10. Troškovi proizvodnih usluga su 573.734 KM, a nematerijalni troškovi koji obuhvataju neproizvodne usluge i druge nematerijalne troškove su 1.446.059 KM.

Graf 11. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM

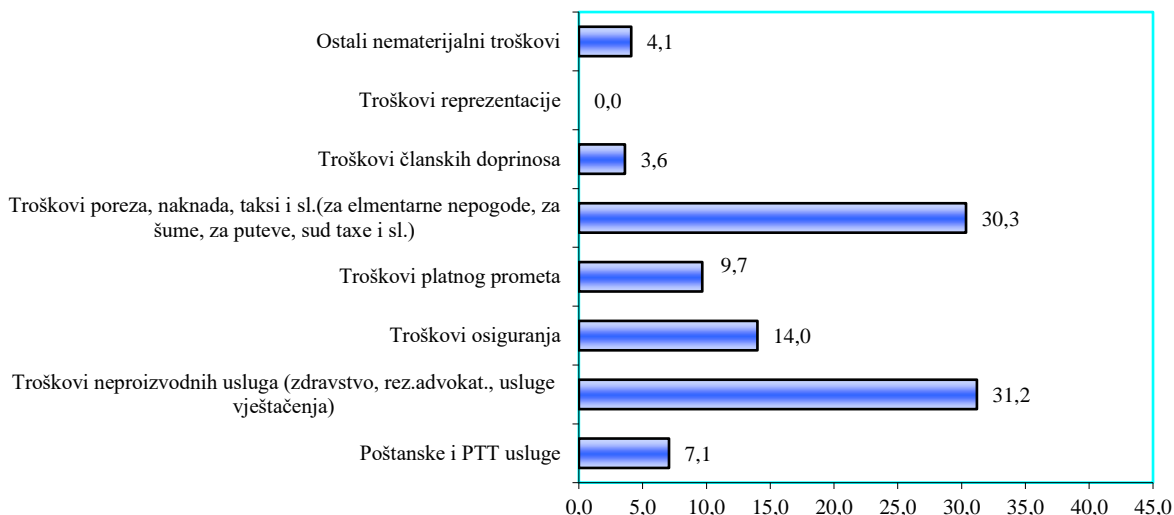

Graf 12. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %

U strukturi formiranja troškova usluga, 30,1% su troškovi poreza, naknada, taksi i sl. (za elementarne nepogode, za šume, za puteve, sudske takse i sl.).

Graf 13. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %

U 2022. godini ostvarena amortizacija iznosila je 3.132.697 i manja je za 10,0% u odnosu na 2021. godinu. Amortizacija je obračunata po linearnoj metodi na osnovu pojedinačnog otpisa.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2022. godini iznose 30.616.386 KM i veći su za 12,0% u odnosu na 2021. godinu. Troškovi zaposlenih obuhvataju plaće i naknade neto plaća, poreze i doprinose na plaće i naknade plaća i kategoriju ostalih troškova zaposlenih.

Detaljna struktura ukupnih rashoda Preduzeća data je u Tabeli 4.

Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda

Struktura rashoda	Iznos u KM		Indeks 2022 2021	Učešće u %	
	2022	2021		2022	2021
	1. Troškovi sir. mat. rez. dje.	1.084.632	883.166	122,8	2,19
2. Troškovi sitnog inventara i auto guma	287.370	120.835	237,8	0,58	0,29
3. Troškovi energije (ukupno)	6.092.789	4.926.833	123,7	12,32	11,73
el. energija	1.513.447	1.537.220	98,5	3,06	3,66
nafta-gorivo	2.883.840	2.499.172	115,4	5,83	5,95
plin-grijanje	1.695.502	890.441	190,4	3,43	2,12
4. Amortizacija	3.132.697	3.479.473	90,0	6,33	8,28
5. Plate i naknade plata	26.267.463	23.671.114	111,0	53,10	56,35
6. Ostali troškovi zaposlenih radnika (topl. obr., regres i dr.)	4.154.587	2.817.736	147,4	8,40	6,71
7. Izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih Usluge održavanje kapaciteta	194.336	309.611	62,8	0,39	0,74
8. Usluge održavanje opreme i servisne usluge	544.667	154.858	351,7	1,10	0,37
9. Ostale vanjske usluge	451.147	342.450	131,7	0,91	0,82
10. Troškovi osiguranja	202.405	185.775	109,0	0,41	0,44
11. Porezi koji ne zavise od finans.rezult. i takse	438.829	300.186	146,2	0,89	0,71
12. Putni troškovi i dnevnice	17.003	33.174	51,3	0,03	0,08
13. Ostali troškovi poslovanja	2.480.007	1.080.009	229,6	5,01	2,57
14. Troškovi rezervisanja	17.100			0,03	0,00
15. Nabavna vrijednost prodane robe	3.035	5.040	60,2	0,01	0,01
16. Rashodi finansiranja	3.695.805	3.400.900	108,7	7,47	8,10
17. Ostali rashodi	406.726	298.123	136,4	0,82	0,71
Ukupni rashodi	49.470.598	42.009.283	117,8	100,00	100,00

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2022 2021	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2022 2021	Troškovi zaposlenih	Indeks 2022 2021	Ostali rashodi	Indeks 2022 2021	Ukupni rashodi	Indeks 2022 2021
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	24.479.140	132,1	19.296.571	118,6	26.401.019	112,8	4.695.840	54,7	74.872.570	24.479.140
		2021.	18.535.798		16.264.141		23.399.138		8.587.382		66.786.459	18.535.798
2.	Sarajevogas	2022.	5.959.972	97,9	119.243.833	145,6	12.667.649	110,7	4.814.052	231,6	142.685.506	5.959.972
		2021.	6.088.315		81.917.145		11.442.582		2.078.569		101.526.611	6.088.315
3.	Toplane	2022.	2.630.366	103,1	50.406.208	140,4	11.313.440	105,9	8.455.038	97,1	72.805.052	2.630.366
		2021.	2.550.496		35.898.312		10.687.590		8.711.419		57.847.817	2.550.496
4.	Rad	2022.	2.191.758	102,2	6.582.351	69,3	27.237.796	111,5	7.904.346	143,1	43.916.251	2.191.758
		2021.	2.143.943		9.501.034		24.423.082		5.521.821		41.589.880	2.143.943
5.	Park	2022.	344.556	104,5	923.444	75,2	7.686.273	115,4	2.011.902	262,3	10.966.175	344.556
		2021.	329.627		1.227.831		6.658.482		766.898		8.982.838	329.627
6.	Pokop	2022.	1.872.600	101,0	1.182.130	64,9	6.506.179	101,4	1.341.507	133,9	10.902.416	1.872.600
		2021.	1.853.171		1.822.044		6.414.164		1.001.777		11.091.156	1.853.171
7.	Tržnice i pijace	2022.	217.009	96,6	453.102	86,3	2.577.216	101,4	106.317	116,8	3.353.644	217.009
		2021.	224.750		524.776		2.540.948		91.038		3.381.512	224.750
8.	Vodostan	2022.	590.864	102,6	961.639	174,1	1.226.105	116,1	40.115	67,7	2.818.723	590.864
		2021.	575.836		552.450		1.056.292		59.270		2.243.848	575.836
9.	Komunalac	2022.	733.935	97,0	2.103.743	143,5	2.734.060	107,6	70.422	52,2	5.642.160	733.935
		2021.	756.438		1.465.581		2.541.894		134.871		4.898.784	756.438
10.	Trnovo	2022.	80.911	161,1	269.533	136,5	583.307	113,7	95.709	3502,0	1.029.460	80.911
		2021.	50.234		197.489		512.909		2.733		763.365	50.234
	Ukupno	2022.	39.101.111	118,1	201.422.554	134,8	98.933.044	110,3	29.535.248	109,6	368.991.957	39.101.111
		2021.	33.108.608		149.370.803		89.677.081		26.955.778		299.112.270	33.108.608
11.	GRAS	2022.	3.132.697	90,0	2.397.963	32,0	30.616.386	112,0	13.323.552	359,6	49.470.598	3.132.697
		2021.	3.479.473		7.495.974		27.328.788		3.705.048		42.009.283	3.479.473

Struktura formiranja ukupnih rashoda javnih komunalnih preduzeća data je u Tabeli 5., a učešće pojedinih komponenti u ukupnom rashodu dato je u Tabela 6.

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP i JKP – struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	32,7	25,8	35,3	6,3	100,0
		2021.	27,8	24,4	35,0	12,9	100,0
2.	Sarajevogas	2022.	4,2	83,6	8,9	3,4	100,0
		2021.	6,0	80,7	11,3	2,0	100,0
3.	Toplane	2022.	3,6	69,2	15,5	11,6	100,0
		2021.	4,4	62,1	18,5	15,1	100,0
4.	Rad	2022.	5,0	15,0	62,0	18,0	100,0
		2021.	5,2	22,8	58,7	13,3	100,0
5.	Park	2022.	3,1	8,4	70,1	18,3	100,0
		2021.	3,7	13,7	74,1	8,5	100,0
6.	Pokop	2022.	17,2	10,8	59,7	12,3	100,0
		2021.	16,7	16,4	57,8	9,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	2022.	6,5	13,5	76,8	3,2	100,0
		2021.	6,6	15,5	75,1	2,7	100,0
8.	Vodostan	2022.	21,0	34,1	43,5	1,4	100,0
		2021.	25,7	24,6	47,1	2,6	100,0
9.	Komunalac	2022.	13,0	37,3	48,5	1,2	100,0
		2021.	15,4	29,9	51,9	2,8	100,0
10.	Trnovo	2022.	7,9	26,2	56,7	9,3	100,0
		2021.	6,6	25,9	67,2	0,4	100,0
	Ukupno	2022.	10,6	54,6	26,8	8,0	100,0
		2021.	11,1	49,9	30,0	9,0	100,0
11.	GRAS	2022.	6,3	4,8	61,9	26,9	100,0
		2021.	8,3	17,8	65,1	8,8	100,0

U ukupnoj strukturi rashoda kod KJKP GRAS, dominiraju troškovi zaposlenih sa 61,9%, i veći su u odnosu na iste u KJKP i JKP za 35,1%. Struktura ostalih rashoda je 26,9% te je veći od KJKP i JKP za 18,9%, dok su materijalni troškovi i troškovi amortizacije znatno manji u odnosu na KJKP i JKP.

1.3 Gubitak

Preduzeće je u 2022. godini poslovalo s negativnim finansijskim rezultatom - gubitkom u iznosu od 22.095.632 KM, koji je veći za 10.669.742 KM ili za 93,4% u odnosu na 2021. godinu.

U strukturi gubitka tekućeg perioda, učešće od 19,5% odnosi se na gubitak od finansijskih aktivnosti – razliku finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u iznosu od 3.655.663 KM.

Gubitak od poslovnih aktivnosti kao razlika poslovnih prihoda i poslovnih rashoda tekućeg perioda, iskazan je u iznosu od 15.045.575 KM i čini 80,5% ukupno iskazanog gubitka perioda (Tabela 7).

Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka

Red br.	Struktura gubitka	Iznos u KM	Učešće u %
1.	Gubitak od poslovne aktivnosti	15.045.575	80,5
2.	Gubitak od finansijske aktivnosti	3.655.663	19,5
3.	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		
Gubitak		18.701.238	100,00

U periodu 01.01.-31.12.2022. godine, u odnosu na isti period 2021. godine, evidentno je sljedeće:

- poslovni prihodi su smanjeni za 3.207.843 KM (ili za 12,1%) dok su poslovni rashodi povećani za 4.927.427 KM (ili 12,9%), gubitak od poslovnih aktivnosti veći je za 3.212.843 KM (ili za 27,2%) u odnosu na prethodnu godinu.
- u posmatranom periodu povećan je gubitak od finansijskih aktivnosti za 306.027 KM (ili za 9,1%)
- u odnosu na prethodnu godinu, u 2022. godini finansijski rashodi su veći za 249.905 KM, dok su finansijski prihodi smanjeni za 11.112. KM.

Preduzeće posluje sa gubitkom počev od 2000. godine. Trend nedovoljno ostvarenih prihoda za pokriće rashoda je nastavljen u poslovanju preduzeća u narednim godinama, a sredstva osnivača za pokriće gubitka¹ nisu se obezbjeđivala redovno niti u dovoljnim iznosima te se gubitak godinama akumulirao. Od 2012. godine preduzeće je po prvi put ušlo u kapitalne gubitke (akumulirani gubitak je dostigao iznos veći od vrijednosti kapitala).

Osnivač je u period 01.01.-31.12.2022. godine, doznačio iz Budžeta sredstva za pokriće akumuliranog gubitka u ukupnom iznosu od 35.128.455 KM. Gubitak iznad visine kapitala je sa 31.12.2022. godine dostigao iznos od 176.527.076 KM. U odnosu na isti dan prethodne godine, smanjen je za 13.484.884 KM (za razliku iskazanog neto gubitka perioda, rezervisanja za tužbe radnika i iznosa sredstava uplaćenih na ime pokrića gubitka).

- Gubitak sa 31.12.2021.	298.326.762	KM
- Pokriće dijela akumuliranog gubitka u 2022. godini	35.128.455	KM
- Akumulirani nepokriveni gubici iz prethodnih perioda (1-2)	263.198.307	KM
- Gubitak trećeg perioda 01.01.-31.12.2022.	22.095.632	KM
- Gubitak sa 31.12.2022. (3+4)	285.293.939	KM

Program sanacije gubitka

Skupština preduzeća (punomoćnik Vlade Kantona Sarajevo) je Odlukom br. 01/2 dana 13.04.2022. godine donijela Program konsolidacije poslovanja za period 2022.-2024. godina. U skladu sa obavezama preuzetim Sporazumom iz oktobra 2021. godine, Budžetom KS za 2023. godinu planirana sredstva za pokriće dijela gubitka.

Ključni problemi, koji su nastali u prethodnom periodu i koji ugrožavaju poslovanje KJKP GRAS te obavljanje komunalne djelatnosti linijskog prevoza putnika u KS koj je od javnog interesa, su definisani i navedeni u Sporazumu o rješavanju problema u poslovanju KJKP „GRAS“ d.o.o. Sarajevo, zaključenim u oktobru 2020. godine između Vlade Kantona Sarajevo i Preduzeća (br.04-11-36498/20).

Budžetom Kantona Sarajevo za 2021.i 2022. godinu, planirana su i doznačena značajna sredstva na pozicijama pokrića dijela gubitka KJKP Gras, kojima je omogućen kontinuitet u poslovanju i redovna isplata plaća uz česte blokade TRN-a.

Od avgusta 2021. godine u toku su radovi na rekonstrukciji tramvajske pruge, a u narednom periodu očekuje se nabavka novih tramvajskih vozila, izgradnja tramvajskih stajališta sa kontrolisanom naplatom te izgradnja tramvajske pruge do Hrasnice. Također se očekuje osposobljavanje trolejbuske trase do Vogošće. Nova trolejbuska vozila su data na korištenje KJKP GRAS-u. Ovim bi se u narednom periodu, kroz kvalitetniju uslugu, stvorili povoljniji uslovi sticanja prihoda odnosno, povećanje broja korisnika i prihoda za prvoz putnika.

¹ Pokriće gubitka u periodu 2000.-2022.godina, ukupno u iznosu od	183.173.542	KM
- na teret kapitala	19.667.093	KM
- novčanim sredstvima osnivača -zaključno sa 31.12. 2022.g. / ukupno	163.506.449	KM

U 2022. godini nije riješen problem izmirenja duga prema PU FBiH i prema UIO BiH.

Preduzeće zajedno sa Osnivačem treba prioritarno rješavati problem izmirenja duga prema UIO i PU FBiH, čime bi se stvorili uslovi za rješavanje problema licence i dodjele linija.

U nastavku procesa restrukturiranja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo, odnosno uspostavljanja nove organizacije uz realno optimiziranje procesa s ciljem povećanja efikasnosti radno-tehnoloških procesa i racionalizacije troškova poslovanja, odlučujući je stav Osnivača u pogledu budućeg funkcionisanja javnog prevoza na području Kantona. Nije isključena mogućnost većih strukturnih i statusnih promjena KJKP GRAS.

Struktura cijene usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U julu 2022. godine **zaključen je Sporazum o utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo** a potpisnici su KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo, Centrotans d.d. Sarajevo i Vlada Kantona Sarajevo (broj 02-04-28400-15/22 Vlada Kantona, od 20.07.2022. g.).

Sporazumom su utvrđene cijene (sa PDV) mjesečnih karata po kategorijama korisnika i zonama, kao i cijene pojedinačnih karata za gradsku zonu a potpisnici Sporazuma su prihvatili da je „stvarna cijena koštanja“ definisana u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo. Cijene mjesečnih karata subvencioniranih korisnika u primjeni su od jula 2022.godine. Nove cijene jedinične karte za 1 zonu; kao i jedinične karte za komercijalnu liniju trebale su se primjenjivati od 01.01.2023. godine.

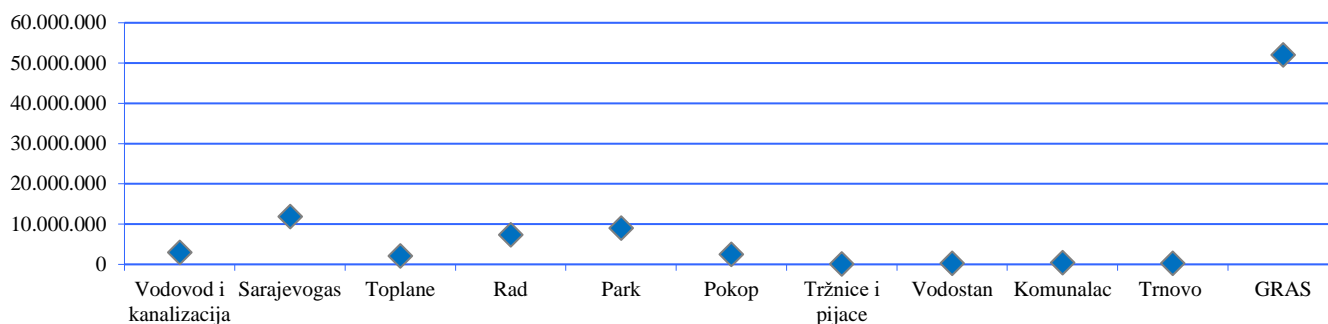
2. Sredstva budžeta

Iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, ukupno je izdvojeno 51.998.741 KM. Od toga 16.127.974 KM je izdvojeno na subvencije za prevoz, 742.312 KM na uplatu doprinosa po Programu zbrinjavanja, 86.700 KM na uplatu otpremnina za penzionisanje po Programu zbrinjavanja i 35.128.45 KM na pokrivanje dijela akumuliranog gubitka Gras-a.

Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2022 / 2021	Učešće budžeta u %	
		2022.	2021.	2022.	2021.		2022.	2021.
1.	Vodovod i kanalizacija	58.419.864	53.496.522	2.924.010	2.395.102	122,1	5,0	4,5
2.	Sarajevogas	142.763.314	102.741.841	11.866.189	1.800.000	659,2	8,3	1,8
3.	Toplane	76.894.550	62.830.117	2.048.711	1.577.294	129,9	2,7	2,5
4.	Rad	44.167.562	41.687.743	7.283.517	7.303.728	99,7	16,5	17,5
5.	Park	13.084.774	9.080.373	9.001.946	7.796.851	115,5	68,8	85,9
6.	Pokop	11.325.589	11.985.568	2.499.896	2.499.883	100,0	22,1	20,9
7.	Tržnice i pijace	3.443.746	3.518.971	100.000	343.000	29,2	2,9	9,7
8.	Vodostan	2.890.088	2.349.695	257.697	251.784	102,3	8,9	10,7
9.	Komunalac	5.561.661	4.941.816	364.991	311.959	117,0	6,6	6,3
10.	Trnovo	1.203.581	911.522	200.000	100.000	200,0	16,6	11,0
	Ukupno	359.754.729	293.544.168	36.546.957	24.379.601	149,9	10,2	8,3
11.	GRAS	27.374.966	30.583.393	51.998.741	60.249.691	86,3	189,9	197,0

Graf 14. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2022.

Realizovana sredstva budžeta kod deset KJKP i JKP iznose 36.546.957 KM, a kod GRAS-a 51.998.741 KM. Ukupna realizovana sredstva budžeta Kantona Sarajevo GRAS-u smanjena su za 13,7% (8.250.950 KM) u odnosu na 2021. godinu, dok su kod ostalih KJKP i JKP realizovana budžetska sredstva povećana za 49,9% (12.167.356 KM) u odnosu na 2021. godinu. Učešće budžeta Kantona Sarajevo u KJKP GRAS u 2022. godini je veće za 89,9% od iznosa ukupnih prihoda preduzeća, dok je u 2021. godini učešće budžeta bilo za 97,0% veće od iznos ukupnih prihoda KJKP GRAS.

3. Investicije

Prikaz isplata za investicije u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 9).

Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM za 2022. godinu

R. br.	KJKP i JKP	Sopstvena sredstva	Kredit	Ostali izvori	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	1.271.765	11.012.239		12.284.004
2.	Sarajevogas	1.848.030		240.000	2.088.030
3.	Toplane	1.839.240			1.839.240
4.	Rad	867.462		1.794.651	2.662.113
5.	Park	85.038		62.450	147.488
6.	Pokop	167.876		1.222.398	1.390.274
7.	Tržnice i pijace	26.881		171.797	198.678
8.	Vodostan	86.411		495.186	581.597
9.	Komunalac	842.629			824.629
10.	Trnovo	197.428			197.428
	Ukupno	7.214.760	11.012.239	3.986.482	22.213.481
11.	Gras	807.981			807.981

Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM za 2022. godinu

R.br	KJKP i JKP	Građevinski objekti	Oprema	Ostalo	Ukupne investicije
1.	Vodovod i kanalizacija	2.634.028	9.103.428	546.548	12.284.004
2.	Sarajevogas	52.704	1.333.192	702.134	2.088.030
3.	Toplane		1.789.652	49.588	1.839.240
4.	Rad	636.209	2.013.654	12.250	2.662.113
5.	Park		140.388	7.100	147.488
6.	Pokop	1.331.007	59.267		1.390.274
7.	Tržnice i pijace	93.011	104.119	1.548	198.678
8.	Vodostan	495.186	86.411		581.597
9.	Komunalac	300.002	523.792	835	824.629
10.	Trnovo			197.428	197.428
	Ukupno	5.542.147	15.153.903	1.517.431	22.213.481
11.	GRAS		807.981		807.981

Prikaz ostvarenih investicija u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 10).

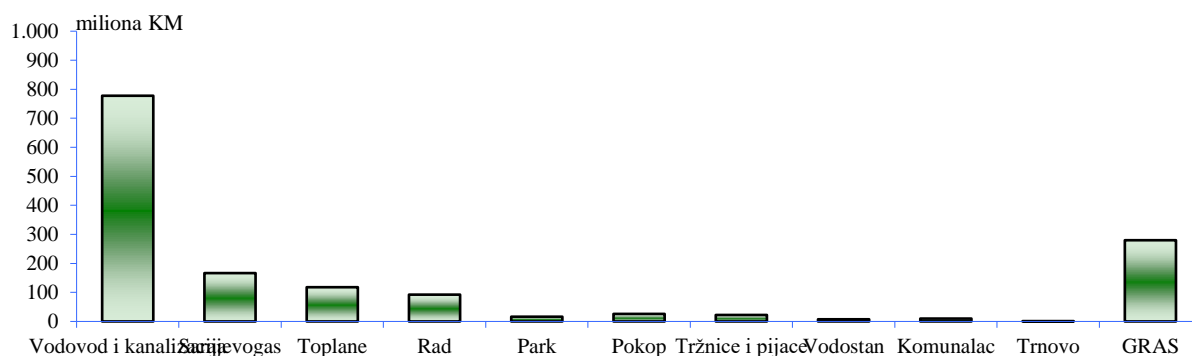
4. Elementi bilansa stanja

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2022. godine iznose 279.809.810 KM, što je manje za 4,8% u odnosu na 31.12.2021. godine.

Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM

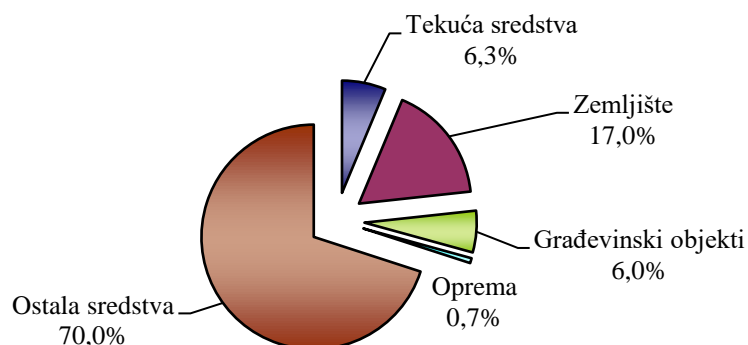
R. br	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	18.284.464	21.051.088	691.863.014	42.731.434	3.624.648	777.554.648
		31.12.2021.	16.590.854	21.049.675	498.222.081	6.692.516	289.623.204	832.178.330
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	48.140.854	1.459.929	26.941.709	10.541.507	79.455.966	166.539.965
		31.12.2021.	40.009.567	1.459.929	30.113.362	10.650.031	84.295.406	166.528.295
3.	Toplane	31.12.2022.	36.286.649	4.114.243	5.020.655	8.914.442	63.587.193	117.923.182
		31.12.2021.	31.943.287	4.114.243	5.552.275	9.142.240	66.306.787	117.058.832
4.	Rad	31.12.2022.	27.643.581	5.214.619	3.152.404	4.814.681	51.509.118	92.334.403
		31.12.2021.	24.180.155	5.214.619	2.750.773	6.587.950	47.493.365	86.226.862
5.	Park	31.12.2022.	3.596.838	8.701.603	2.651.642	640.086	678.859	16.269.028
		31.12.2021.	3.696.694	8.701.603	2.712.560	1.007.757	443.255	16.561.869
6.	Pokop	31.12.2022.	3.493.449	3.493.449	13.087.119	517.388	5.362.482	25.953.887
		31.12.2021.	3.672.823	2.369.977	14.370.029	644.356	3.936.594	24.993.779
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	2.312.072	7.692.900	8.947.396	280.584	3.057.732	22.290.684
		31.12.2021.	2.117.859	7.135.950	9.179.156	282.522	3.053.031	21.768.518
8.	Vodostan	31.12.2022.	1.892.632	417.563	4.652.374	430.700	19.166	7.412.435
		31.12.2021.	2.086.901	417.563	4.622.880	463.358	8.366	7.599.068
9.	Komunalac	31.12.2022.	2.554.326	284.805	5.723.393	134.073	1.163.213	9.859.810
		31.12.2021.	2.952.158	284.805	5.748.209	386.222	616.870	9.988.264
10.	Trnovo	31.12.2022.	653.439			274.486	13.219	941.144
		31.12.2021.	610.133			160.043	12.829	783.005
Ukupno		31.12.2022.	144.858.304	52.430.199	762.039.706	69.279.381	208.471.596	1.237.079.186
		31.12.2021.	127.860.431	50.748.364	573.271.325	36.016.995	495.789.707	1.283.686.822
11.	GRAS	31.12.2022.	17.632.514	47.519.230	16.759.660	2.011.183	195.887.223	279.809.810
		31.12.2021.	16.298.396	47.519.230	17.637.433	17.432.796	194.952.425	293.840.280

Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2022. u (million)

U poređenju sa ukupnim poslovnim sredstvima drugih javnih komunalnih preduzeća, KJKP GRAS ima rang 2 (iza Vodovoda i kanalizacije).

Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2022.

Na kraju 2022. godine Preduzeće je raspolagalo sa 17,6 miliona KM tekućih sredstava, 47,5 miliona KM vrijednosti zemljišta, 16,7 miliona KM vrijednosti građevinskih objekata, te opreme u vrijednosti od oko 2 miliona KM.

Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2022. (%)

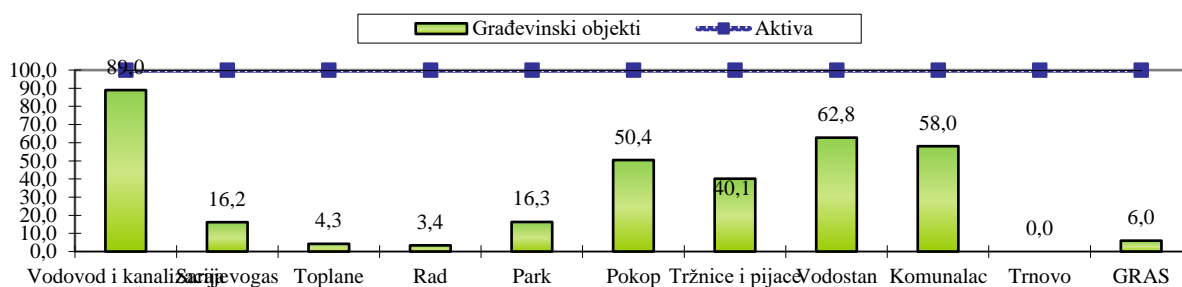

Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. i 31.12.2022.-struktura poslovnih sredstava u %

R. Broj	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	2,4	2,7	89,0	5,5	0,5	100,0
		31.12.2021.	2,0	2,5	59,9	0,8	34,8	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	28,9	0,9	16,2	6,3	47,7	100,0
		31.12.2021.	24,0	0,9	18,1	6,4	50,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2022.	30,8	3,5	4,3	7,6	53,9	100,0
		31.12.2021.	27,3	3,5	4,7	7,8	56,6	100,0
4.	Rad	31.12.2022.	29,9	5,6	3,4	5,2	55,8	100,0
		31.12.2021.	28,0	6,0	3,2	7,6	55,1	100,0
5.	Park	31.12.2022.	22,1	53,5	16,3	3,9	4,2	100,0
		31.12.2021.	22,3	52,5	16,4	6,1	2,7	100,0
6.	Pokop	31.12.2022.	13,5	13,5	50,4	2,0	20,7	100,0
		31.12.2021.	14,7	9,5	57,5	2,6	15,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	10,4	34,5	40,1	1,3	13,7	100,0
		31.12.2021.	9,7	32,8	42,2	1,3	14,0	100,0
8.	Vodostan	31.12.2022.	25,5	5,6	62,8	5,8	0,3	100,0
		31.12.2021.	27,5	5,5	60,8	6,1	0,1	100,0
9.	Komunalac	31.12.2022.	25,9	2,9	58,0	1,4	11,8	100,0
		31.12.2021.	29,6	2,9	57,5	3,9	6,2	100,0
10.	Trnovo	31.12.2022.	69,4	0,0	0,0	29,2	1,4	100,0
		31.12.2021.	77,9	0,0	0,0	20,4	1,6	100,0
	Ukupno	31.12.2022.	11,7	4,2	61,6	5,6	16,9	100,0
		31.12.2021.	10,0	4,0	44,7	2,8	38,6	100,0
11.	GRAS	31.12.2022.	6,3	17,0	6,0	0,7	70,0	100,0
		31.12.2021.	5,5	16,2	6,0	5,9	66,3	100,0

Vrijednost tekućih sredstava veća su u odnosu na prethodnu godinu za 0,8%, vrijednost opreme manja za 5,2%, vrijednost građevinskih objekata stala je nepromijenjena i iznosi 6,0%, dok su ostala sredstva veća za 3,6%.

Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2022/2021

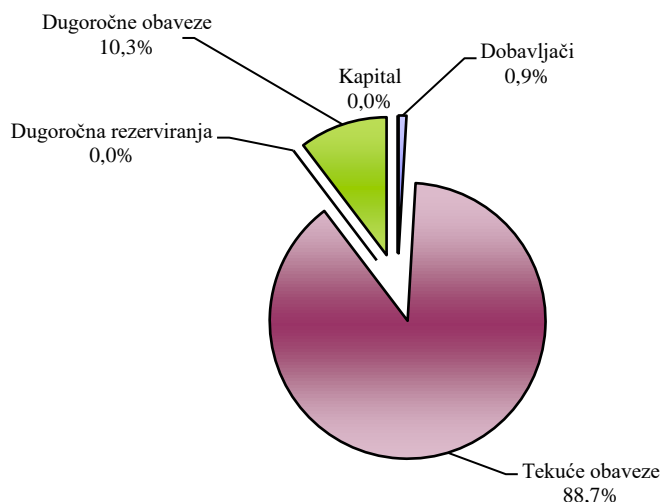
R. br	KJKP i JKP	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
			Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,10	1,00	1,39	6,38	0,01	0,93
2.	Sarajevogas	1,20	1,00	0,89	0,99	0,94	1,00
3.	Toplane	1,14	1,00	0,90	0,98	0,96	1,01
4.	Rad	1,14	1,00	1,15	0,73	1,08	1,07
5.	Park	0,97	1,00	0,98	0,64	1,53	0,98
6.	Pokop	0,95	1,47	0,91	0,80	1,36	1,04
7.	Tržnice i pijace	1,09	1,08	0,97	0,99	1,00	1,02
8.	Vodostan	0,91	1,00	1,01	0,93	2,29	0,98
9.	Komunalac	0,87	1,00	1,00	0,35	1,89	0,99
10.	Trnovo	1,07			1,72	1,03	1,20
	Ukupno	1,13	1,03	1,33	1,92	0,42	0,96
11.	GRAS	1,08	1,00	0,95	0,12	1,00	0,95

Vrijednost izvora sredstava preduzeća na dan 31.12.2022. iznosi 279.809.810 KM.

Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM

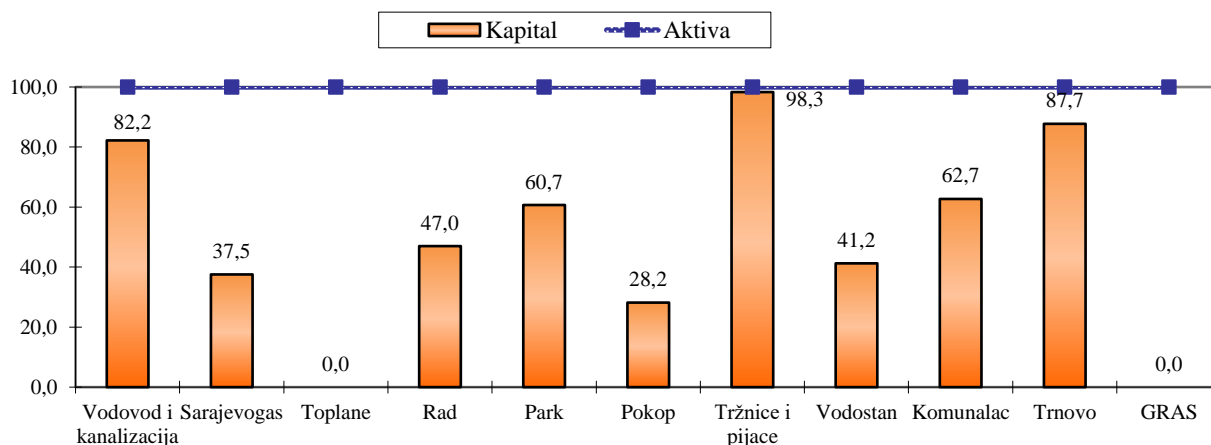
R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročne razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	4.400.732	16.020.868	102.323.783	15.595.078	639.214.187	777.554.648
		31.12.2021.	4.163.528	8.137.742	101.518.712	17.875.722	700.482.626	832.178.330
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	27.198.437	6.193.629	23.595.599	47.019.708	62.532.592	166.539.965
		31.12.2021.	18.412.833	6.849.928	24.599.553	49.195.063	67.470.918	166.528.295
3.	Toplane	31.12.2022.	12.447.300	5.742.454	5.335.201	94.398.227		117.923.182
		31.12.2021.		13.993.612	5.824.522	97.240.698		117.058.832
4.	Rad	31.12.2022.	2.950.658	29.349.856	8.890.619	7.751.759	43.391.511	92.334.403
		31.12.2021.	1.201.291	34.216.687	5.497.614	3.820.406	41.490.864	86.226.862
5.	Park	31.12.2022.	280.553	1.152.873	1.880.946	3.080.809	9.873.847	16.269.028
		31.12.2021.	289.234	3.143.064	5.327.790		7.801.781	16.561.869
6.	Pokop	31.12.2022.	720.346	1.035.017	16.812.696	74.117	7.311.711	25.953.887
		31.12.2021.	445.083	1.388.145	16.152.524	87.186	6.920.841	24.993.779
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	32.548	315.493	26.481		21.916.162	22.290.684
		31.12.2021.	53.647	115.593	22.197		21.577.081	21.768.518
8.	Vodostan	31.12.2022.	27.568	150.226		4.177.314	3.057.327	7.412.435
		31.12.2021.	19.520		4.344.600	4.344.600	3.003.739	7.599.068
9.	Komunalac	31.12.2022.	279.671	12.970	155.468	3.229.428	6.182.273	9.859.810
		31.12.2021.		281.898	3.443.594		6.262.772	9.988.264
10.	Trnovo	31.12.2022.	73.949	264	41.192		825.739	941.144
		31.12.2021.	68.612	42.584			671.809	783.005
	Ukupno	31.12.2022.	48.411.762	59.973.650	159.061.985	175.326.440	794.305.349	1.237.079.186
		31.12.2021.	24.653.748	64.055.862	166.731.106	172.563.675	855.682.431	1.283.686.822
11.	GRAS	31.12.2022.	2.578.378	248.322.354		28.909.078		279.809.810
		31.12.2021.	7.094.658	255.377.511	31.368.111			293.840.280

Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2022.

Najveći dio izvora sredstava KJKP GRAS čine tekuće obaveze sa 88,7% ili preko 248 miliona KM. Kod ostalih kantonalnih javnih komunalnih preduzeća kapital je dominantan u izvorima sredstva, dok je u GRAS-u i Toplanama kapital u potpunosti obezvrjeđen.

Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2022.

Posmatrajući ukupnu pasivu KJKP GRAS, dominantno je učešće tekućih obaveza 88,7%, dok dugoročne obaveze učestvuju sa 10,3%.

Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %

R. br	KJKP i JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	0,6	2,1	13,2	2,0	82,2	100,0
		31.12.2021.	0,5	1,0	12,2	2,1	84,2	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	16,3	3,7	14,2	28,2	37,5	100,0
		31.12.2021.	11,1	4,1	14,8	29,5	40,5	100,0
3.	Toplane	31.12.2022.	10,6	4,9	4,5	80,1	0,0	100,0
		31.12.2021.	0,0	12,0	5,0	83,1	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2022.	3,2	31,8	9,6	8,4	47,0	100,0
		31.12.2021.	1,4	39,7	6,4	4,4	48,1	100,0
5.	Park	31.12.2022.	1,7	7,1	11,6	18,9	60,7	100,0
		31.12.2021.	1,7	19,0	32,2	0,0	47,1	100,0
6.	Pokop	31.12.2022.	2,8	4,0	64,8	0,3	28,2	100,0
		31.12.2021.	1,8	5,6	64,6	0,3	27,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	0,1	1,4	0,1	0,0	98,3	100,0
		31.12.2021.	0,2	0,5	0,1	0,0	99,1	100,0
8.	Vodostan	31.12.2022.	0,4	2,0	0,0	56,4	41,2	100,0
		31.12.2021.	0,3	-54,1	57,2	57,2	39,5	100,0
9.	Komunalac	31.12.2022.	2,8	0,1	1,6	32,8	62,7	100,0
		31.12.2021.	0,0	2,8	34,5	0,0	62,7	100,0
10.	Trnovo	31.12.2022.	7,9	0,0	4,4	0,0	87,7	100,0
		31.12.2021.	8,8	5,4	0,0	0,0	85,8	100,0
	Ukupno	31.12.2022.	3,9	4,8	12,9	14,2	64,2	100,0
		31.12.2021.	1,9	5,0	13,0	13,4	66,7	100,0
11.	GRAS	31.12.2022.	0,9	99,1	0,0	10,3	0,0	100,0
		31.12.2021.	2,4	86,9	10,7	0,0	0,0	100,0

Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2022/2021.

R. br	KJKP i JKP	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Akumulacioni gubitak	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	1,06	1,97	1,01	0,87	0,91	0,93	0,93
2.	Sarajevogas	1,48	0,90	0,96	0,96	0,93	1,00	1,00
3.	Toplane		0,41	0,92	0,97		1,01	1,01
4.	Rad	2,46	0,86	1,62	2,03	1,05	1,07	1,07
5.	Park	0,97	0,37	0,35		1,27	0,98	0,98
6.	Pokop	1,62	0,75	1,04	0,85	1,06	1,04	1,04
7.	Tržnice i pijace	0,61	2,73	1,19		1,02	1,02	1,02
8.	Vodostan	1,41		0,00	0,96	1,02	0,98	0,98
9.	Komunalac		0,05	0,05		0,99	0,99	0,99
10.	Trnovo	1,08	0,01			1,23	1,20	1,20
	Ukupno	1,96	0,94	0,95	1,02	0,93	0,96	0,96
11.	GRAS	0,36	0,97	0,00			0,95	0,95

Tekuće obaveze preduzeća u 2022. godini su se povećale za 1,8% u odnosu na prethodnu godinu dugoročne obaveze iznose 10,3%.

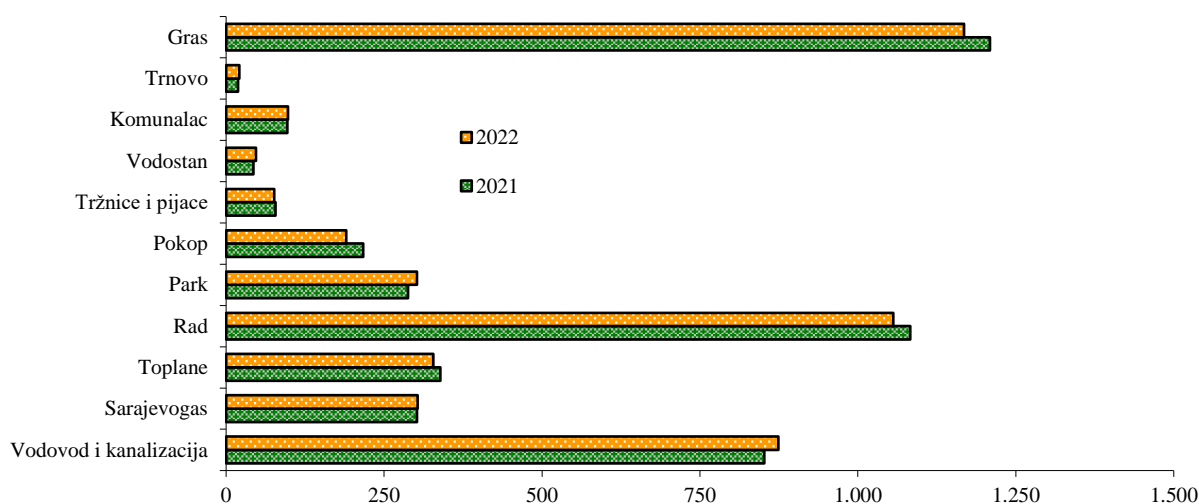
5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2022. godine u KJKP GRAS bilo je zaposleno 1.170 radnika na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih se smanjio za 7,5%.

Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP

R. br.	KJKP i JKP	Plaće i naknade u KM		Indeks <u>2022</u> / 2021	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks <u>2022</u> / 2021	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks <u>2022</u> / 2021
		2022.	2021.		2022.	2021.		2022.	2021.	
1.	Vodovod i kanalizacija	15.196.766	11.659.597	130,3	874	852	102,6	1.449	1.140	127,1
2.	Sarajevogas	6.174.965	5.536.688	111,5	324	302	107,3	1.588	1.528	104,0
3.	Toplane	6.184.496	5.839.563	105,9	325	339	95,9	1.586	1.435	110,5
4.	Rad	12.930.121	11.647.044	111,0	1.058	1.083	97,7	1.018	896	113,6
5.	Park	3.612.292	3.119.626	115,8	272	288	94,4	1.107	903	122,6
6.	Pokop	3.201.546	3.108.221	103,0	200	217	92,2	1.334	1.194	111,8
7.	Tržnice i pijace	1.264.665	1.270.018	99,6	78	78	100,0	1.351	1.357	99,6
8.	Vodostan	548.903	484.957	113,2	57	43	132,6	802	940	85,4
9.	Komunalac	1.295.280	1.240.372	104,4	96	97	99,0	1.124	1.066	105,5
10.	Trnovo	252.959	229.240	110,3	20	19	105,3	1.054	1.005	104,8
	Ukupno	50.661.993	44.135.326	114,8	3.304	3.318	99,6	1.278	1.108	115,3
11.	GRAS	15.193.383	13.735.271	110,6	1.170	1.265	92,5	1.082	905	119,6

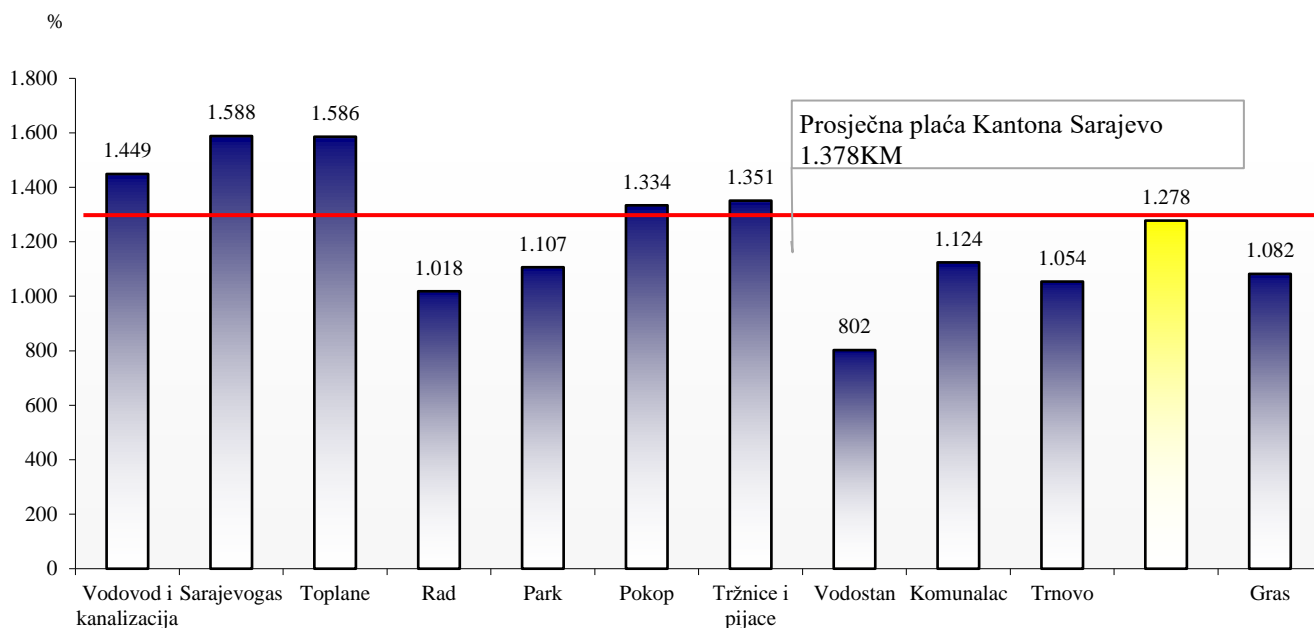
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada

U KJKP GRAS radi oko 35,4% zaposlenih u svim javnim komunalnim preduzećima.

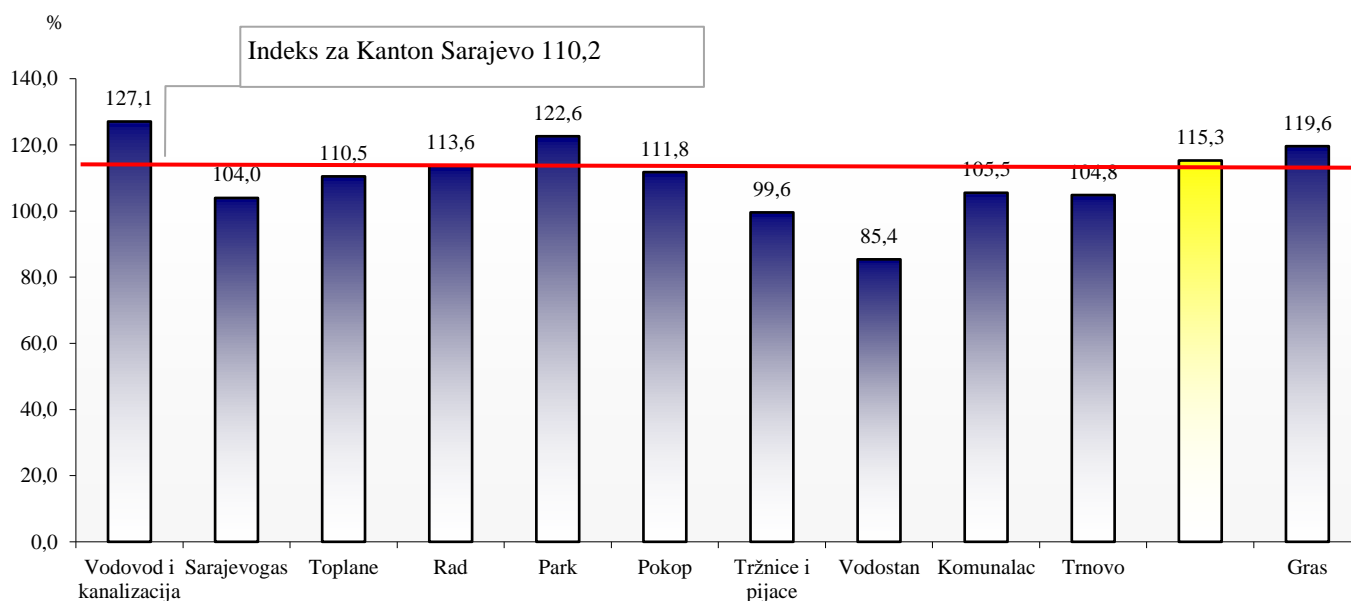
U toku 2022. godine ukupno je isplaćeno 15.193.383 KM na ime plaća i naknada, što je veće za 10,6% u odnosu na isplaćene plaće i naknade u 2021. godini.

Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2022.

Prosječnu plaću veću od prosjeka Kantona Sarajevo imaju komunalna preduzeća Sarajevogas za 15,3%, Toplane za 15,1% i Vodovod i kanalizacija 5,2%.

Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2022/2021. u (%)

Prosječna plaća po zaposlenom radniku u toku 2022. godine iznosila je 1.175 KM i veća je za 4,2% u odnosu na 2021. godinu.

Na dan 31.12.2022. godine u GRAS-u je bilo zaposleno 1.168 radnika (Tabela 18.)

Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2022.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	131	14	126	315	211		5	72	874
2.	Sarajevogas	90	6	38	127	37		1	4	303
3.	Toplane	68	5	24	123	103	0	0	5	328
4.	Rad	59	19	20	243	240			475	1.056
5.	Park	45	1		172				84	302
6.	Pokop	29	1		139	1			20	190
7.	Tržnice i pijace	6	2	1	49	5	13			76
8.	Vodostan	7	1	0	13	19			7	47
9.	Komunalac	18		5	18	36			21	98
10.	Trnovo	4			4	8		5		21
	Ukupno	457	49	214	1.203	660	13	11	688	3.295
11.	GRAS	68	16	96	329	620	34	1	4	1.168

Graf 23. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12.2022. u (%)

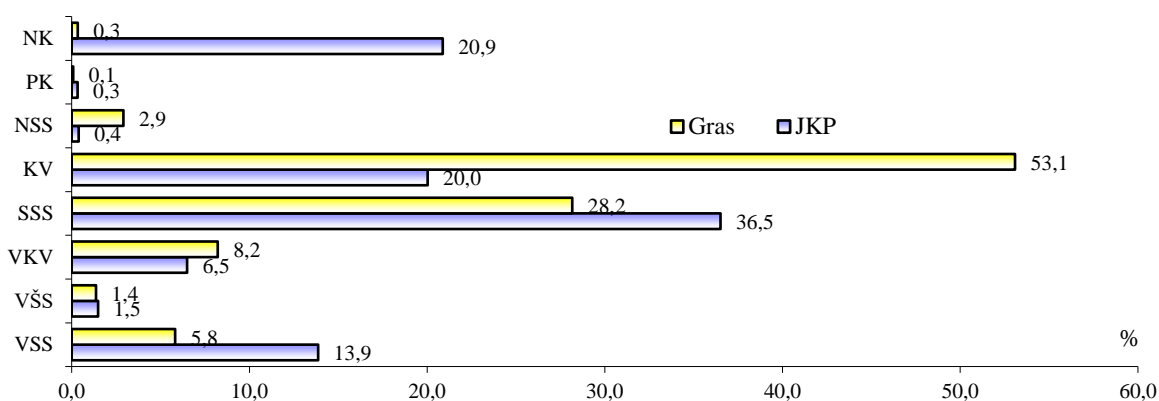

Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12.2022. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	15,0	1,6	14,4	36,0	24,1	0,0	0,6	8,2	100,0
2.	Sarajevogas	29,7	2,0	12,5	41,9	12,2	0,0	0,3	1,3	100,0
3.	Toplane	20,7	1,5	7,3	37,5	31,4	0,0	0,0	1,5	100,0
4.	Rad	5,6	1,8	1,9	23,0	22,7	0,0	0,0	45,0	100,0
5.	Park	14,9	0,3	0,0	57,0	0,0	0,0	0,0	27,8	100,0
6.	Pokop	15,3	0,5	0,0	73,2	0,5	0,0	0,0	10,5	100,0
7.	Tržnice i pijace	7,9	2,6	1,3	64,5	6,6	17,1	0,0	0,0	100,0
8.	Vodostan	14,9	2,1	0,0	27,7	40,4	0,0	0,0	14,9	100,0
9.	Komunalac	18,4	0,0	5,1	18,4	36,7	0,0	0,0	21,4	100,0
10.	Trnovo	19,0	0,0	0,0	19,0	38,1	0,0	23,8	0,0	100,0
	Ukupno	13,9	1,5	6,5	36,5	20,0	0,4	0,3	20,9	100,0
11.	GRAS	5,8	1,4	8,2	28,2	53,1	2,9	0,1	0,3	100,0

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih u KJKP GRAS najveće učešće ima kvalifikovana radna snaga KV, koja čini preko polovine zaposlenih 53,1%, srednja stručna sprema čini 28,2%, visoka stručna sprema učestvuje sa 7,2%, a VKV sa 8,2%.

Tabela 20. Plaće po kvalifikacionoj strukturi u 2022. godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeak JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.792	1.204	1.460	1.314	1.230		1.043	1.146	1.449
2.	Sarajevogas	1.737	1.363	1.232	1.064	1.007		727	618	1.698
3.	Toplane	1.997	1.696	1.487	1.354	1.307			778	1.571
4.	Rad	1.778	1.492	1.259	1.083	1.045			838	1.020
5.	Park	1.721	1.536		978				684	997
6.	Pokop	1.695	1.530		1.245	1.140			1.030	1.404
7.	Tržnice i pijace	2.266	3.157		1.724	1.348	1.150			1.387
8.	Vodostan	1.584	1.290		975	955			780	973
9.	Komunalac	1.584		1.285	1.023	1.058			662	1.101
10.	Trnovo	1.575			870	926		756		1.004
	Ukupno	1.773	1.659	1.121	1.163	1.113	1.150	842	726	1.281
11.	GRAS	1.624	1.262	1.166	1.059	1.118	724	1.045	683	1.084

Prosječna plaća sa naknadama KJKP GRAS po kvalifikacionoj strukturi iznosila je 1.084 KM što je ispod prosjeka KJKP-a i JKP-a. Prosječna plaća sa naknadama VSS u KJKP GRAS-u je niža za 8,7% od prosječne plaće VSS u ostalim preduzećima, dok je plaća SSS u KJKP GRAS-u niža za 9,0% od prosječne plaće SSS u ostalim preduzećima. Uvid u plaće KJKP GRAS dat je u Tabeli 21.

Tabela 21. Plaće bez naknade i plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS

Kvalifikacija	Prosječna plaća bez naknada	Prosječna plaća sa naknadama na bazi sati rada
VSS	1.130	1.624
VŠS	878	1.262
VKV	812	1.166
SSS	737	1.059
KV	778	1.118
NSS	511	724
PK	727	1.045
NK	475	683

Stepen primjene Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika komunalne privrede u FBiH koji je važio u 2022.godini.

Sporazumom o primjeni Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika zaključenog između KJKP“ GRAS” d.o.o. Sarajevo i Samostalnog Sindikata radnika komunalne privrede u Federaciji BiH, Sindikalna podružnica KJKP GRAS, definisano je u dijelu koji se odnosi na obračun plate da se stepen vrijednosti najnižeg koeficijenta složenosti primjeni u visini od 52,16 % za prosječan fond sati od 174 sata, počev od januara 2022. godine do juna 2023. godine.

Na zahtjev Sindikalnog odbora KJKP GRAS, osnovica za izračun plaće radnika se povećava 5 % te vrijednosti najnižeg koeficijenta složenosti se primjenjuje u visini od 54,77 % za prosječan fond sati od 174 sata I to za period juni–august 2022.g.

U priodu septembr-oktobar 2022. godine, vrijednost koeficijenta složenosti se primjenjuje u visini 54,77 % od najnižeg koeficijenta složenosti za o prosječan fond 172 sata za osmočasovno radno vrijeme, a 55,09 % za sedmočasovno radno vrijeme na bazi prosječnog fonda 173 sata.

Na zahtjev Sindikalnog odbora KJKP GRAS, osnovica za izračun plaće radnika se povećava 5 % za mjesec novembar 2022.g. te vrijednosti najnižeg koeficijenta složenosti primjenjuje se u visini od 57,71 % za osmočasovno vrijeme a 57,84 % za sedmočasovno radno vrijeme I to na bazi prosječnog fonda sati koji je važio u periodu septembr-oktobar 2022. godine.

U decembru 2022.g. obračun plate se vršio primjenom korigovanih koeficijenata složenosti poslova te vrijednost najnižeg koeficijenta složenosti se mijenja i iznosi 56,93 % za osmočasovno radno vrijeme 172 sata 57,26 % za semočasovno radno vrijeme 173 sata.

Tabela 22. Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS

R. br.	KJKP i JKP	Plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021
1.	Vodovod i kanalizacija	15.196.766	11.659.597	74.872.570	66.786.459	20,3	17,5
2.	Sarajevogas	6.174.965	5.536.688	142.685.506	101.526.611	4,3	5,5
3.	Toplane	6.184.496	5.839.563	72.805.052	57.847.817	8,5	10,1
4.	Rad	12.930.121	11.647.044	43.916.251	41.589.880	29,4	28,0
5.	Park	3.612.292	3.119.626	10.966.175	8.982.838	32,9	34,7
6.	Pokop	3.201.546	3.108.221	10.902.416	11.091.156	29,4	28,0
7.	Tržnice i pijace	1.264.665	1.270.018	3.353.644	3.381.512	37,7	37,6
8.	Vodostan	548.903	484.957	2.818.723	2.243.848	19,5	21,6
9.	Komunalac	1.295.280	1.240.372	5.642.160	4.898.784	23,0	25,3
10.	Trnovo	252.959	229.240	1.029.460	763.365	24,6	30,0
	Ukupno	50.661.993	44.135.326	368.991.957	299.112.270	13,7	14,8
11.	GRAS	15.193.383	13.735.271	49.470.598	42.009.283	30,7	32,7

Preduzeće GRAS u poslovanju ima dodatne otežavajuće okolnosti, kao starost vozila, raznovrsnost voznog parka, stanje infrastrukturnih objekata i dr.

6. Izvedeni pokazatelji poslovanja

Ekonomski pokazatelji poslovanja KJKP GRAS, kao i drugih javnih komunalnih preduzeća daju se u Tabeli 23. a indeksi 2022/2021. u Tabeli 24. Nivo izvedenih pokazatelja u odnosu na prosjek svih javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 23.

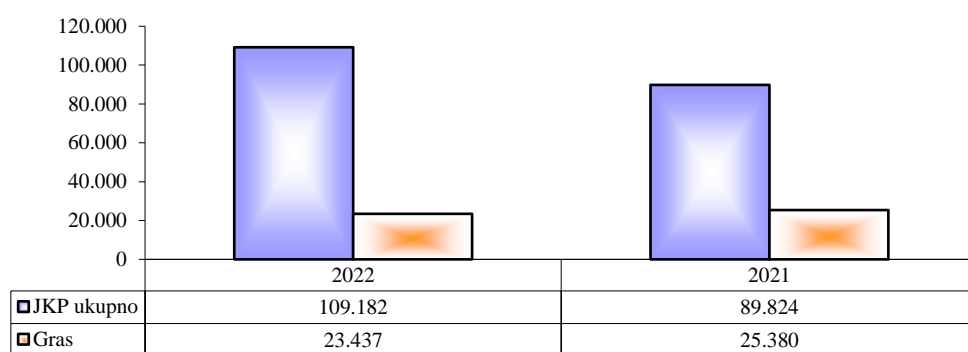
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	66.842	85.667			18.825	0,780				3,20
		31.12.2021.	63.011	78.665			15.654	0,801				3,22
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	471.166	470.909	257	257		1,001	0,002	0,001	0,001	2,97
		31.12.2021.	337.967	333.969	3.997	3.997		1,012	0,030	0,018	0,012	2,57
3.	Toplane	31.12.2022.	234.435	221.967	12.468	10.523		1,056	0,113		0,053	2,12
		31.12.2021.	192.141	176.905	15.236	13.110		1,086	0,156		0,079	1,97
4.	Rad	31.12.2022.	41.825	41.587	238	17		1,006	0,009	0,006	0,006	1,60
		31.12.2021.	39.291	39.199	92	59		1,002	0,004	0,002	0,002	1,72
5.	Park	31.12.2022.	43.327	36.312	7.015	6.962		1,193	0,589	0,215	0,162	3,64
		31.12.2021.	32.086	31.741		345		1,011				2,46
6.	Pokop	31.12.2022.	59.608	57.381	2.227	2.057		1,039	0,121	0,058	0,037	3,24
		31.12.2021.	62.752	58.069	4.683	4.256		1,081	0,244	0,129	0,075	3,26
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	45.312	44.127	1.186	87		1,027	0,039	0,004	0,026	1,49
		31.12.2021.	39.100	37.572		1.519		1,041				1,66
8.	Vodostan	31.12.2022.	61.491	59.973	1.518	1.353		1,025	0,038	0,023	0,025	1,53
		31.12.2021.	55.945	53.425	2.520	2.266		1,047	0,051	0,035	0,045	1,13
9.	Komunalac	31.12.2022.	56.752	57.573			821	0,986				2,18
		31.12.2021.	50.427	49.988	439	393		1,009	0,015	0,007	0,009	1,67
10.	Trnovo	31.12.2022.	57.313	49.022	8.291	7.330		1,169	0,266	0,211	0,145	1,84
		31.12.2021.	39.631	33.190	6.442	5.758		1,194	0,243	0,221	0,163	1,49
	Ukupno	31.12.2022.	109.182	111.985	2.214	1.901	5.018	0,975	0,050	0,009	0,020	2,48
		31.12.2021.	89.824	91.528	2.291	2.105	4.067	1,194	0,059	0,009	0,026	2,30
11.	GRAS	31.12.2022.	23.437	42.355			18.917	0,553				1,55
		31.12.2021.	25.380	34.862			9.482	0,728				1,88

Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP u 2022. godini

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,61	0,76			3,75
2.	Sarajevogas	4,32	4,21	0,12	0,14	
3.	Toplane	2,15	1,98	5,63	5,53	
4.	Rad	0,38	0,37	0,11	0,01	
5.	Park	0,40	0,32	3,17	3,66	
6.	Pokop	0,55	0,51	1,01	1,08	
7.	Tržnice i pijace	0,42	0,39	0,54	0,05	
8.	Vodostan	0,56	0,54	0,69	0,71	
9.	Komunalac	0,52	0,51			0,16
10.	Trnovo	0,52	0,44	3,74	3,86	
	Ukupno	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
11.	GRAS	0,21	0,38			3,77

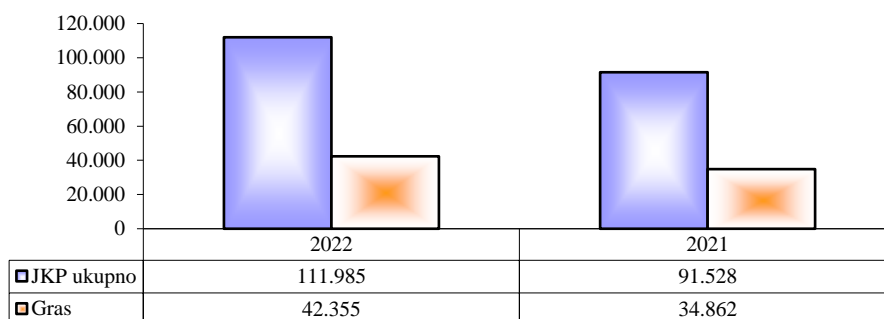
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS

Prihod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 23.437 KM, što je smanjeno u odnosu na ostvarenje u 2021. godini za 7,7%.

Prosječan prihod po zaposlenom svih KJKP veći je od ostvarenog u KJKP GRAS za 4,6 puta.

Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS

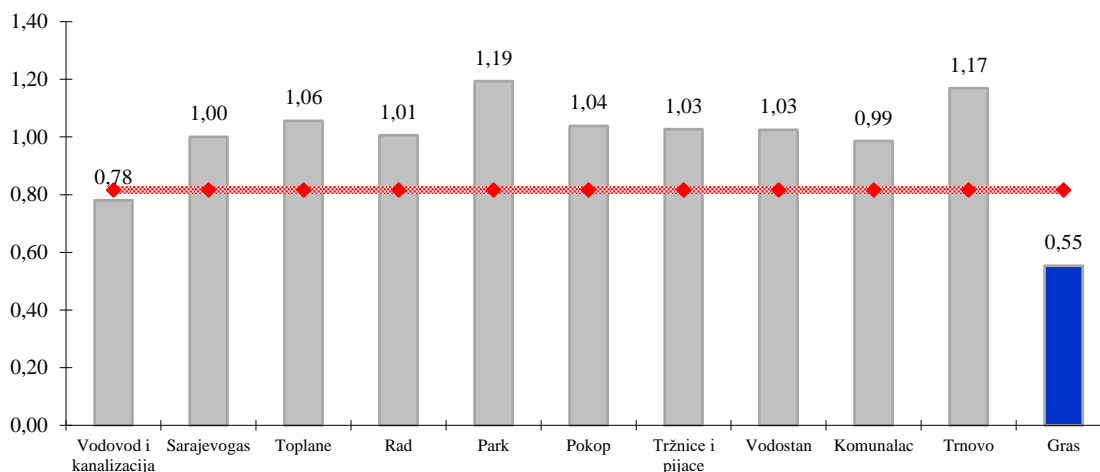

Rashod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 42.355 KM, što ukazuje na povećanje u odnosu na 2021. godinu za 21,4%.

Istovremeno, prosječan rashod po zaposlenom kod svih KJKP veći je 2,6 puta od ostvarenog u KJKP GRAS.

U 2022. godini KJKP GRAS iskazao je gubitak u poslovanju, pa je ostvareni gubitak po zaposlenom 18.917 KM, što je veće u odnosu na prethodnu godinu za 99,5%. Istovremeno je gubitak po zaposlenom preduzeća veći 3,8 puta od prosječno ostvarenog u svim komunalnim preduzećima.

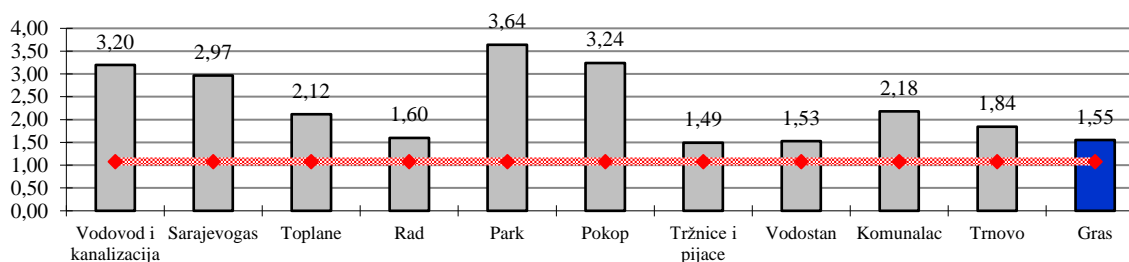
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,82

Effikasnost poslovanja KJKP GRAS, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, na kraju 2022. godine iznosi 0,55 i manja je u odnosu na ostvarenu effikasnost prethodne godine kada je iznosila 0,73. Effikasnost poslovanja preduzeća je za 43,2% manja od prosječno ostvarene effikasnosti ostalih javnih komunalnih preduzeća.

Ostale pokazatelje poslovanja (rentabilnost poslovanja, rentabilnost kapitala i maržu profita) nije moguće računati obzirom da KJKP GRAS nije ostvario dobit u poslovanju

Graf 27. Koeficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=1,08

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, iznosi 1,55 i blago je veći od prosjeka ostvarenog koeficijenta za neka od javnih komunalna preduzeća.

Rezime

KJKP GRAS u 2022. godini ostvarilo je ukupne prihode od 27.374.966 KM koji su manji od ostvarenih ukupnih prihoda u 2021. godini za 10,5%. Ukupni rashodi u 2021. godini iznose 49.470.598 KM i veći su za 17,8% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2021. godine. Gubitak ostvaren na dan 31.12.2022. godine iznosi 22.095.632 KM i veći je za 93,4% u odnosu na 2021. godinu.

Na rezultate poslovanja imaju uticaja i prihodi i rashodi sporednih i pomoćnih djelatnosti. Ukupni prihodi ovih djelatnosti ostvareni u 2022. godini su 504.383 KM.

U 2022. godini, Budžetom Kantona Sarajevo realizovana sredstva iznose 51.998.741 KM i te su manja za 13,7% u odnosu na 2021. godinu.

U toku 2022. godine ukupno zaposlenih na temelju sati rada bilo je 1.170 radnika. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 7,5%. Prosječna plaća svih komunalnih preduzeća veća je za 18,0% od prosječne plaće KJKP GRAS, a prosječna plaća Kantona Sarajevo veća je za 15,1% od prosječne plaće Preduzeća.

U strukturi zaposlenih kvalifikovani radnici (KV) čine više skoro polovinu zaposlenih, odnosno 53,1%. Visoka stručna sprema učestvuje sa 7,2%, a visoko kvalifikovani radnici sa 8,2%. Prosječna plaća sa naknadama prema kvalifikacionoj strukturi je 1.084 KM. U KJKP-u GRAS

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2022. godine iznose 279.809.810 KM što je manje za 4,8% u odnosu na 31.12.2021. U strukturi ukupnih poslovnih sredstava dominiraju ostala sredstva sa učešćem od 70,0%. U strukturi izvora dominiraju tekuće obaveze sa 88,7%.

U 2022. godini ostvaren je prosječan prihod po zaposlenom od 23.437 KM, a prosječan rashod po zaposlenom iznosi 42.355 KM. Gubitak po zaposlenom iznosi 18.917 KM i veći je za 99,5% u odnosu na 2021. godinu. Preduzeće je ostvarilo gubitak, što znači da je efikasnost poslovanja ispod 1.

U toku 2022. godine pređeno je 5,496 miliona km što je za 15,0% manje nego u 2021. godini. Vozni park broji 281 vozna jedinica što je više u odnosu na 2021. godinu za 9 voznih jedinica.

ANEKS

KJKP GRAS

Adresa	Velika drveta 2
Telefon	293-333;293-101

POKAZATELJI POSLOVANJA

Prihodi (u KM)	27.374.966
Rashodi (u KM)	49.470.598
Dobit u poslovanju (u KM)	
Neto dobit (u KM)	
Gubitak (u KM)	22.095.632
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.170
Prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.082
Poslovna sredstva (u KM)	279.809.810
Tekuća sredstva (u KM)	17.632.514
Stalna sredstva (u KM)	262.177.296
Kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
Prihodi po zaposlenom (u KM)	23.437
Rashodi po zaposlenom (u KM)	42.355
Dobit po zaposlenom (u KM)	
Neto dobit po zaposlenom (u KM)	
Gubitak po zaposlenom (u KM)	18.917
Efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0.553
Rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
Rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
Rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
Rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
Marža profita (dobit/prihod)	
Marža profita (neto dobit/prihod)	
Koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1.55

Javna komunalna preduzeća

(KJKP-a i JKP-a)

Broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

Prihodi (u KM)	359.754.729
Rashodi (u KM)	368.991.957
Dobit u poslovanju (u KM)	7.295.977
Neto dobit (u KM)	6.265.040
Gubitak (u KM)	16.533.205
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.304
Prosječna plaća na temelju sati rada (u KM)	1.278
Poslovna sredstva (u KM)	1.237.079.186
Tekuća sredstva (u KM)	144.858.304
Stalna sredstva (u KM)	1.092.220.882
Kapital (u KM)	794.305.349

IZVEDENI POKAZATELJI

Prihodi po zaposlenom (u KM)	109.182
Rashodi po zaposlenom (u KM)	111.985
Dobit po zaposlenom (u KM)	2.214
Neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.901
Gubitak po zaposlenom (u KM)	5.018
Efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,98
Rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,06
Rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,05
Rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,09
Rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,09
Marža profita (dobit/prihod)	0,02
Marža profita (neto dobit/prihod)	0,02
Koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,48

Spisak tabela

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM.....	5
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM	7
Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %	8
Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda	12
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM	12
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP i JKP – struktura u %	13
Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka	13
Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a	15
Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM za 2022. godinu	16
Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM za 2022. godinu	16
Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM.....	17
Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. i 31.12.2022.-struktura poslovnih sredstava u %	18
Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2022/2021.....	19
Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM	19
Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %	21
Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2022/2021.	21
Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP	22
Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2022.....	24
Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12.2022. u %.....	24
Tabela 20. Plaće po kvalifikacionoj strukturi u 2022.godini	25
Tabela 21. Plaće bez naknade i plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS	25
Tabela 22. Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS	26
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti	26
Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjeak KJKP i JKP u 2022. godini	27

Spisak grafova

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS	4
Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)	5
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)	5
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)	6
Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2022. (u KM)	6
Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2022. (u KM).....	6
Graf 7. Ukupni prihodi JKP – struktura u %	8
Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM	9
Graf 9. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %	9
Graf 10. Struktura troškova energije u %.....	10
Graf 11. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM	10
Graf 13. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %.....	11
Graf 14. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2022.	16
Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2022. u (million)	17
Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2022.....	18
Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2022. (%)	18
Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2022.	20
Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2022.	20
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada	22
Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2022.	23
Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2022/2021. u (%)	23
Graf 23. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12.2022. u (%)	24
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS.....	27
Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS	27
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjeak KJKP i JKP=0,82	28
Graf 27. Koeficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=1,08	28

KORIŠTENI IZVORI

KJKP GRAS:

Izveštaj o poslovanju preduzeća u 2022. godini (nije dostavljen te isti nije korišten)

Bilans uspjeha preduzeća za 01.01- 31.12.2022. godine

Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2022. godine

Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu)

Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu (Obrazac INV – 01)

Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2022. godinu

Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)

Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK.

Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.

Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo:

Informacija o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2021. godinu u Kantonu Sarajevu